

גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים

Q1

[קישור לדוח נגיש](#)

גילוי נוסף לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים – רשימת לוחות	3
הון ומינוף	4
מבנה ההון	5
הלימות ההון	14
מידע נוסף על הלימות ההון שאיננו נכלל בדרישת הגילוי של נדבך 3	17
יחס המינוף	18
החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם	19
סיכון אשראי	19
הפחתת סיכון אשראי	19
גילויים נוספים	20
סיכון שוק	29
גילוי כמותי	30
מדדים ומודלים נוספים	32
פוזיציות במניות בתיק הבנקאי (טבלה 13)	35
סיכון נזילות ומימון	35
יחס כיסוי הנזילות	35
סיכון מימון	37
סיכונים תפעוליים	38
סיכונים אחרים	38
סיכונים אבטחת מידע והגנת הסייבר	38
סיכונים ציוד	38
נספח: מילון מונחים	40

גילוי נוסף לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים – רשימת לוחות

עמוד	
5	רכיבי הון לצורך חישוב יחס ההון
6	הצגת רכיבים המרכיבים את ההון הפיקוחי מתוך המאזן הפיקוחי המאוחד (טבלה 3)
8	מיפוי הרכיבים ששימשו לצורך הצגת הרכב ההון הפיקוחי (טבלה 3)
14	דוח תזרים של ההון הפיקוחי (טבלה 2 ד')
15	נכסי סיכון ודרישות ההון (טבלה 3 ב', ד', ה', ו')
15	הון לצורך חישוב יחס הון (טבלה 3 ז')
16	יחס ההון לרכיבי סיכון (טבלה 3 ח' ו-ט')
17	נכסי סיכון בחלוקה למגזרי פעילות פיקוחיים
17	ריכוז של תנועות ושינויים בנכסים משוקללים בסיכון
18	השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (טבלה 3א)
18	גילוי על יחס המינוף (טבלה 3ב)
20	הפחתת סיכון אשראי (טבלה 7)
21	חשיפת סיכון אשראי ברוטו
22	התפלגות חשיפות לפי איזורים גאוגרפיים עיקריים וחובות בעייתיים לפי איזורים גאוגרפיים עיקריים
23	התפלגות החשיפה לפי צד נגדי, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (טבלה 4 ח')
24	פיצול התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון (טבלה 4 ה')
24	התפלגות החשיפות לפי ענפים עיקריים
25	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (טבלה 4 ח')
26	סכום החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולפני הפחתת סיכון אשראי
27	סכום החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת סיכון אשראי
28	גילוי לגבי נגזרים (טבלה 8)
28	חשיפות איגוח (טבלה 9)
30	הקשר בין סעיפי מאזן לבין פוזיציות שנכללו בגילוי על סיכון השוק
31	השפעת שינויים מקביליים של 100 נקודות בסיס בשיעור הריבית על התיק הבנקאי
31	פירוט החשיפה הקבוצתית והמגבלות – במדד רגישות השווי הכלכלי לשינויים מקביליים של עקומי הריבית ב-100 נק' בסיס (מודל ה-EVE)
31	פירוט החשיפה הקבוצתית והמגבלות – ירידת השווי החשבונאי בתרחישי ביניים
32	פירוט החשיפה במונחי ה-VaR הכולל
32	פירוט החשיפה במונחי ה-VaR על פעילות המסחר
33	התפלגות השקעת ההון בפועל ביחס למגבלות שנקבעו (הנתונים מוצגים ביחס להון)
34	נתונים (חשבונאיים) אודות היקפי הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, של הבנק והחברות המאוחדות שלו
34	פירוט הקצאת ההון לסיכונים השוק לפי הגישה הסטנדרטית
35	נתונים לגבי השקעות במניות
35	דרישת ההון בגין פוזיציות במניות
36	פירוט מבנה כרית הנזילות
36	התפלגות יחס כיסוי הנזילות לפי ישויות משפטיות בקבוצה (ממוצע לרבעון)
37	יחס כיסוי הנזילות – טבלה 16
37	סיכון מימון – נכסים זמינים ולא מוגבלים

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 16 במאי 2018, במסגרת אישור הדוח לרבעון ראשון 2018, הוחלט לאשר ולפרסם את הדיווח בנושא "הגילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים".

יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון

יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)

31.3.2017	30.6.2017	30.9.2017	31.12.2017	31.3.2018	
במיליוני שקלים חדשים					
					הון זמין
15,157	15,370	15,698	16,003	16,180	הון עצמי רוברד 1
14,828	15,049	15,378	15,689	16,007	הון עצמי רוברד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
16,047	16,046	16,588	16,893	16,892	הון רוברד 1
14,828	15,049	15,378	15,689	16,007	הון רוברד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
21,635	21,852	22,137	22,288	22,033	הון כולל
17,371	17,606	17,981	18,277	18,645	הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
					נכסי סיכון משוקללים
155,899	156,921	160,806	160,070	164,313	סך הכל נכסי סיכון משוקללים
					יחסי הלימות הון (באחוזים), לפי הוראות המפקח על הבנקים
9.7	9.8	9.8	10.0	9.8	יחס הון עצמי רוברד 1
9.5	9.6	9.6	9.8	9.7	יחס הון עצמי רוברד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
10.3	10.4	10.3	10.6	10.3	יחס הון רוברד 1
9.5	9.6	9.6	9.8	9.7	יחס הון רוברד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
13.9	13.9	13.8	13.9	13.4	יחס הון כולל
11.1	11.2	11.2	11.4	11.3	יחס הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
9.2	9.2	9.2	9.2	9.2	יחס הון עצמי רוברד 1 הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
0.5	0.6	0.6	0.8	0.6	יחס הון עצמי רוברד 1 מעבר לנדרש ע"י המפקח על הבנקים
					יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים
243,731	243,259	245,654	248,020	255,319	סך החשיפות (במיליוני שקלים חדשים)
6.6	6.7	6.8	6.8	6.6	יחס המינוף (באחוזים)
6.1	6.1	6.3	6.3	6.3	יחס המינוף, לפני השפעת הוראות מעבר (באחוזים)
					יחס כיסוי נזילות, לפי הוראות המפקח על הבנקים
50,062	47,996	46,368	44,410	46,131	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
33,193	34,962	34,588	35,058	34,133	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
150.8	137.3	134.1	126.7	135.1	יחס כיסוי נזילות (באחוזים)

הסיכונים המובילים והמתפתחים המהותיים

הבנק רואה בסיכונים המודל העסקי וסיכוני סייבר ואבטחת מידע ובסיכונים חוצי גבולות, סיכונים מובילים ומתפתחים המהותיים ביותר. ברבעון הראשון של שנת 2018 לא חלו שינויים מהותיים בעניין זה. לפרטים נוספים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 6-7).

הון ומינוף

לפרטים בדבר באזל ודרישות ההון הרגולטוריות, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 8).

לפרטים בדבר מסגרת העבודה למדידה והלימות הון על פי הנדבך הראשון של באזל (טבלה 1), ולפרטים בדבר באזל III, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 8).

מבנה ההון

רכיבי הון לצורך חישוב יחס ההון

מבוקר	בלתי מבוקר		
31 בדצמבר	31 במרס	2017	2018
במיליוני שקלים חדשים			
א. הון עצמי רובד 1			
16,068	15,185	16,378	הון עצמי
(59)	(49)	(202)	הבדלים בין ההון העצמי לבין הון עצמי רובד 1
16,009	15,136	16,176	סך הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים			
160	160	160	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
-	-	-	מיסים נדחים לקבל
6	5	7	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים
166	165	167	סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני תוכנית ההתייעלות
160	186	171	סך-הכל התאמות בגין תכנית ההתייעלות
16,003	15,157	16,180	סך הכל הון עצמי רובד 1 לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
ב. הון רובד 1 נוסף			
890	890	712	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים
890	890	712	סך הכל הון רובד 1 נוסף לאחר ניכויים
ג. הון רובד 2			
3,543	3,830	3,221	מכשירים לפני ניכויים
1,804	1,758	1,854	הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
48	-	66	זכויות מיעוט בחברת בת
5,395	5,588	5,141	סך הון רובד 2 לפני ניכויים
-	-	-	ניכויים
5,395	5,588	5,141	סך-הכל הון רובד 2

הצגת רכיבים המרכיבים את ההון הפיקוחי מתוך המאזן הפיקוחי המאוחד (טבלה 3)

הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי ⁽¹⁾	מאזן פיקוחי מאוחד 31.12.17	מאזן פיקוחי מאוחד 31.03.17	מאזן פיקוחי מאוחד 31.03.18	
במיליוני שקלים חדשים				
נכסים				
	28,026	29,179	30,382	מזומנים ופיקדונות בבנקים
	32,703	36,187	32,834	ניירות ערך*
14	31	61	10	*מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינן עולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי
21	-	-	-	*מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי שאינן עולות על סף ההפחתה
	32,672	36,126	32,824	*מזה: ניירות ערך אחרים
	954	369	682	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
	150,868	145,548	155,681	אשראי לציבור
	(2,111)	(2,089)	(2,114)	הפרשה להפסדי אשראי*
20	(1,610)	(1,570)	(1,660)	*מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2
	(501)	(519)	(454)	*מזה: הפרשה להפסדי אשראי שלא נכללת בהון הפיקוחי
	148,757	143,459	153,567	אשראי לציבור, נטו
	1,493	795	1,515	אשראי לממשלה
	153	147	120	השקעות בחברות כלולות*
21	24	23	24	*מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי שאינן עולות על סף ההפחתה
	129	124	96	*מזה: השקעת בחברות כלולות אחרות
	2,366	2,318	2,387	בניינים וציוד
	160	160	160	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין*
6	160	160	160	*מזה: מוניטין
7	-	-	-	*מזה: נכסים בלתי מוחשיים אחרים
	2,953	3,034	3,472	נכסים בגין מכשירים נגזרים
	3,656	3,448	3,663	נכסים אחרים*
21+75	⁽²⁾ 1,695	⁽²⁾ 1,607	⁽²⁾ 1,704	*מזה: נכסי מס נדחה**
9	-	-	-	**מזה: נכסי מס נדחה למעט אלו המיוחסים להפרשי עיתוי
8	-	-	-	**מזה: התחייבות בגין מס נדחה בגין נכסים בלתי מוחשיים
	1,695	1,607	1,704	**מזה: נכסי מס נדחה אחרים
12	-	-	-	*מזה: עודף יעודה על עתודה
	1,961	1,841	1,959	*מזה: נכסים אחרים נוספים
סך כל הנכסים				
	221,221	219,096	228,782	
התחייבויות והון				
	175,170	171,642	181,111	פיקדונות הציבור
	4,804	5,184	5,924	פיקדונות מבנקים
	267	302	275	פיקדונות הממשלה
	1,943	3,340	1,478	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
	7,639	8,648	7,407	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים*
	3,206	3,928	3,474	*מזה: כתבי התחייבות נדחים שאינם מוכרים כהון פיקוחי
16b,18b	4,433	4,720	3,933	*מזה: כתבי התחייבות נדחים המוכרים כהון פיקוחי**
16a,18a	784	784	784	**מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
16b,18b	3,649	3,936	3,149	*מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	3,232	3,639	3,290	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים*
11	7	6	7	*מזה: בגין סיכון האשראי העצמי
	12,098	11,156	12,919	התחייבויות אחרות*
20	194	188	194	*מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2
13	-	-	-	*מזה: התחייבות בגין מס נדחה המיוחסת לפנסיה
	-	-	-	*מזה: התאמה בגין אופציות מכר לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברת בת הכפופה להוראות מעבר
	-	-	-	התחייבויות המוחזקות למכירה
סך כל ההתחייבויות				
	205,153	203,911	212,404	

הערות ראו בעמוד הבא.

הצגת רכיבים המרכיבים את ההון הפיקוחי מתוך המאזן הפיקוחי המאוחד (טבלה 3) (המשך)

הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי ⁽¹⁾	מאזן פיקוחי מאוחד 31.12.17	מאזן פיקוחי מאוחד 31.03.17	מאזן פיקוחי מאוחד 31.03.18	
במיליוני שקלים חדשים				
	15,594	14,754	15,896	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי*
	11,420	10,625	11,722	**מזה: הון מניות רגילות**
1	676	675	676	**מזה: הון מניות רגילות
3	11,246	10,290	11,579	**מזה: עודפים
4	(502)	(340)	(533)	**מזה: רווח כולל אחר מצטבר***
10	-	-	-	**מזה: הפסדים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן
	(313)	(168)	(268)	**מזה: הפסדים נטו מהתאמות מתרגום דוחות כספיים
2	4,174	4,129	4,174	*מזה: קרנות הון
	-	-	-	*מזה: הון מניות בכורה**
15a	-	-	-	**מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
15b	-	-	-	**מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	-	-	-	*מזה: מכשירים הוניים אחרים**
	-	-	-	**מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
	-	-	-	**מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	474	431	482	זכויות שאינן מקנות שליטה*
5	302	278	280	*מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן רובד 1
17	-	-	-	*מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן רובד 1 נוסף
19	48	-	66	*מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן רובד 2
	124	153	135	*מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שלא ניתן לייחס להן הפיקוחי
	16,068	15,185	16,378	סך כל ההון העצמי
	221,221	219,096	228,782	סך כל ההתחייבויות וההון

הערות:

- (1) ההפניות הן לטבלה "מיפוי הרכיבים ששימשו לצורך הצגת הרכב ההון הפיקוחי", המובאת להלן, לספרה המוצגת תחת העמודה "הפניות משלב 2".
 (2) נוכח ההקלה שנתן הפיקוח על הבנקים בגין תוכנית התייעלות 2016, יתרת נכסי מס נדחה אינה כוללת את המסים הנדחים בגין תוכנית התייעלות.

מיפוי הרכיבים ששימשו לצורך הצגת הרכב ההון הפיקוחי (טבלה 3)

	31/12/2017	31/03/2017	31/03/2018			
במיליוני שקלים חדשים						
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III			
	הפניות משלב 2 ^(א)					
1	1+2	-	4,850	-	4,804	4,850
2	3	10	11,256	10	10,300	11,579
3	4	103	(399)	94	(246)	(533)
4		-	-	-	-	-
5	5	43	302	38	278	280
6		156	16,009	142	15,136	16,176
7		-	-	-	-	-
8	6	-	160	-	160	160
9	7+8	-	-	-	-	-
10	9	-	-	-	-	-
11	10	-	-	-	-	-
12		-	-	-	-	-
13		-	-	-	-	-
14	11	1	6	1	5	7
15	12+13	-	-	-	-	-
16		-	-	-	-	-

הערות ראו בעמ' 13.

מיפוי הרכיבים ששימשו לצורך הצגת הרכב ההון הפיקוחי (טבלה 3) (המשך)

	31/12/2017	31/03/2017	31/03/2018	
במיליוני שקלים חדשים				
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III הפניות משלב 2 ^(א)	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים				
17 החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים	-	-	-	-
18 השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי	-	-	-	14
19 השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי	-	-	-	-
20 זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1	-	-	-	-
21 מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1	19	76	18	73
22 סכום נדחיות שירות למשכנתאות, מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי	-	-	-	-
23 מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים	-	-	-	-
24 מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות	-	-	-	-
25 מזה: מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי	-	-	-	-
26 התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים	-	(236)	(259)	(171)
א26 מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים	-	-	-	-
ב26 מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות	-	-	-	-
ג26 מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1	-	(76)	(73)	-
מזה: התאמות בגין תכנית התייעלות	(160)	(186)	(171)	
התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	-	-	-	-
מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי	-	-	-	-

הערות ראו בעמ' 13.

מיפוי הרכיבים ששימשו לצורך הצגת הרכב ההון הפיקוחי (טבלה 3) (המשך)

	31/12/2017	31/03/2017	31/03/2018				
במיליוני שקלים חדשים							
סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III הפניות משלב 2 ^(א)		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III			
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים							
ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים							
	-	-	-	-	-	27	
סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים							
	20	6	19	(21)	(4)	28	
בהון עצמי רובד 1							
	175	16,003	162	15,157	16,180	29	
הון רובד 1 נוסף: מכשירים							
מכשירי הון מניות רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלו							
	-	-	-	-	-	30	
מזה: מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור							
15a+16a	-	-	-	-	-	31	
מזה: מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור							
	-	-	-	-	-	32	
מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר							
15b+16b	890	890	890	890	712	712	33
מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג'							
17	-	-	-	-	-	-	34
מזה: מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 1 נוסף							
	-	-	-	-	-	-	35
	890	890	890	890	712	712	36
הון רובד 1 נוסף: ניכויים							
השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים)							
	-	-	-	-	-	-	37
החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף							
	-	-	-	-	-	-	38
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי							
	-	-	-	-	-	-	39
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי							
	-	-	-	-	-	-	40
ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים							
	-	-	-	-	-	-	41
מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים							
	-	-	-	-	-	-	41.A
מזה: ניכויים נוספים להון רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיף 41.A.							
	-	-	-	-	-	-	41.B

הערות ראו בעמ' 13.

מיפוי הרכיבים ששימשו לצורך הצגת הרכב ההון הפיקוחי (טבלה 3) (המשך)

	31/12/2017	31/03/2017	31/03/2018			
במיליוני שקלים חדשים						
סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III הפניות משלב 2 ^(א)		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		
				הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים		
				ניכויים בהון רובד 1 נוסף הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		
	-	-	-			
				מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי		
	-	-	-			
				ניכויים החלים על הון רובד 1 נוסף מאחר ואין בהון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים		
	-	-	-			
				סך כל הניכויים להון רובד 1 נוסף		
	-	-	-			
	890	890	890	712	712	הון רובד 1 נוסף
	1,064	16,893	1,052	16,047	712	16,892
						הון רובד 1
						הון רובד 2: מכשירים והפרשות
				מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו		
18a	-	784	-	784	-	784
				מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר		
18b	2,759	2,759	3,046	3,046	2,437	2,437
				מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'		
19	-	-	-	-	-	-
				מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2 הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס		
20	-	1,804	-	1,758	-	1,854
				זכויות מיעוט בחברת בת		
	-	48	-	-	-	66
	2,759	5,395	3,046	5,588	2,437	5,141
						הון רובד 2 לפני ניכויים
						הון רובד 2: ניכויים
				השקעה עצמית במכשירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים)		
	-	-	-	-	-	-
				החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רובד 2 של תאגידים פיננסיים		
	-	-	-	-	-	-
				השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי		
	-	-	-	-	-	-
				השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי		
	-	-	-	-	-	-

הערות ראו בעמ' 13.

מיפוי הרכיבים ששימשו לצורך הצגת הרכב ההון הפיקוחי (טבלה 3) (המשך)

	31/12/2017	31/03/2017	31/03/2018		
במיליוני שקלים חדשים					
סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III הפניות משלב 2 ⁽²⁾		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים					
56	-	-	-	ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים	-
56א	-	-	-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פינוסיים	-
156	-	-	-	מזה: ניכויים נוספים להון רובד 2 התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	-
	-	-	-	מזה: השקעות בהון של תאגידים פינוסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי	-
57	-	-	-	סך כל הניכויים להון רובד 2	-
58	2,759	5,395	3,046	הון רובד 2	2,437
59	3,824	22,288	4,099	סך ההון	3,149
	-	19	-	סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	-
	-	-	-	מזה: מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי	-
	-	19	-	מזה: מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי	-
60	-	(3)160,070	(3)155,899	סך נכסי סיכון משוקללים יחסי הון וכריות לשימור הון (באחוזים)	(3)164,313
61	-	10.0	-	הון עצמי רובד 1	9.8
62	-	10.6	-	הון רובד 1	10.3
63	-	13.9	-	ההון הכולל	13.4
64	-	-	-	לא רלבנטי	-
65	-	-	-	לא רלבנטי	-
66	-	-	-	לא רלבנטי	-
67	-	-	-	לא רלבנטי	-
68	-	-	-	לא רלבנטי	-
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים					
69	-	(1)9.2	(1)9.2	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	(1)9.2
70	-	(1)9.2	(1)9.2	יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	(1)9.2
71	-	(1)12.7	(1)12.7	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	(1)12.7
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)					
72	14	31	-	השקעות בהון של תאגידים פינוסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה	10

הערות ראו בעמ' הבא.

מיפוי הרכיבים ששימשו לצורך הצגת הרכב ההון הפיקוחי (טבלה 3) (המשך)

	31/12/2017	31/03/2017	31/03/2018	
במיליוני שקלים חדשים				
סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III הפניות משלב 2 ⁽²⁾		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים				השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
	21	24	23	73
	-	-	-	74
	-	-	-	75
	-	1,600	1,516	1,618
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2				
	-	1,890	1,758	1,923
	-	1,804	1,758	1,854
	-	-	-	-
	-	-	-	-
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר				
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	890	890	712
	-	890	890	1,068
	-	2,759	3,046	2,437
	-	-	162	-

הערות:

- (1) בתוספת כ-0.18% (ליום 31 במרס 2017: 0.17%, ליום 31 בדצמבר 2017: 0.18%), בהתאם לדרישות הון נוספות בגין הלוואות לדיר - ראו ביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) הפניות הן לטבלה "הצגת רכיבים המרכיבים את ההון הפיקוחי מתוך המאזן הפיקוחי המאוחד", המובאת לעיל, לספרה המוצגת תחת העמודה "הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי".
- (3) מסך היתרות המשוקללות של נכטי סיכון הופחת סך של 26 מיליון ש"ח (ליום 31 במרס 2017: 82 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2017: 32 מיליון ש"ח) בשל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות.

דוח תזרים של ההון הפיקוחי (טבלה 2 ד')

ריכוז של תנועות ושינויים של ההון הפיקוחי

רבעון ראשון של שנת 2018		שנת 2017		
במיליוני שקלים חדשים				
יתרה לתחילת התקופה				
הון עצמי רובד 1 לפני ניכויים				
הון מניות רגילות	-	3		
פרמיה על מניות	-	216		
עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן	323	1,259		
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות של ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	(134)	25		
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין גידורי תזרים מזומנים	-	(1)		
התאמות מתרגום של יחידות אוטונומיות המוחזקות בחו"ל	45	(335)		
קרנות אחרות שקיבלו את אישור המפקח	(33)	(191)		
זכויות מיעוט בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות בת שאוחדו	(23)	(4)		
סך הון עצמי רובד 1 לפני ניכויים	178	971		
מוניטין ונכסים לא מוחשיים	-	-		
מיסים נדחים שממומש מתבטס על רווחיות עתידית של תאגיד בנקאי	-	-		
מיסים נדחים המיוחסים להפרשי עיתוי (מעל 10% מהון עצמי רובד 1)	-	-		
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של הבנק	1	3		
ניכויי סף - הסכום העולה על 15% (בהתאם לסעיף 13 להוראה 202)	-	-		
אחרים	-	-		
סך ניכויים מהון עצמי רובד 1	1	3		
סך הון עצמי רובד 1 לאחר הניכויים	177	968		
מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי הכשירים להכללה בהון הפיקוחי לפי הוראות המעבר בהוראה 299	(178)	(178)		
סך הון רובד 1 נוסף לאחר ניכויים	(178)	(178)		
מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלו (בהתאם לסעיף 10א ו-110 בהוראה 202)	-	784		
מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי הכשירים להכללה בהון הפיקוחי לפי הוראות המעבר בהוראה 299	(322)	(542)		
זכויות מיעוט בחברות בת	18	48		
הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס	50	84		
סך הון עצמי רובד 2 לפני ניכויים	(254)	374		
ניכוי בגין השקעה בתאגידים פינוסיים בעיקר בגין הבנק הבינלאומי	-	-		
סך ניכויים מהון רובד 2	-	-		
סך הון רובד 2 לאחר ניכויים	(254)	374		
יתרה לסוף התקופה	22,033	22,288		

הלימות ההון

לפרטים בדבר הערכת הלימות ההון (טבלה 3 א'), ראו במסמך "גילויי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 17-18). לפרטים בדבר תהליך תכנון ההון (טבלה 3 א'), ראו במסמך "גילויי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 18-20).

נכסי סיכון ודרישות ההון (טבלה 3 ב', ד', ה', ו')

31 בדצמבר		31 במרס				
2017		2017		2018		
נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	
במיליוני שקלים חדשים						
נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון אשראי הנובע מחשיבות של:						
ריבנויות	110	865	69	542	105	826
ישויות סקטור ציבורי	253	1,999	246	1,938	273	2,156
תאגידים בנקאיים	316	2,493	308	2,427	336	2,649
תאגידים	10,249	80,826	10,223	80,684	10,514	82,920
בבטחון נדל"ן מסחרי	198	1,558	197	1,551	198	1,563
חשיפות קמעונאיות ליחידים	2,618	20,648	2,456	19,384	2,687	21,192
הלוואות לעסקים קטנים	1,296	10,219	1,226	9,674	1,310	10,330
משכנתאות לדיוור	1,998	15,754	1,829	14,435	2,050	16,168
איגוח	1	10	5	37	1	11
נכסים אחרים	1,116	8,804	1,101	8,688	1,144	9,022
סך-כל נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי	18,155	(2) 143,176	17,657	(2) 139,360	18,618	(2) 146,837
נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון שוק לפי הגישה הסטנדרטית						
	437	3,443	396	3,127	466	3,677
נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון CVA						
	142	1,116	162	1,277	185	1,460
נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון תפעולי לפי הגישה הסטנדרטית						
	1,564	12,335	1,538	12,135	1,565	12,339
סך-כל נכסי הסיכון ודרישות ההון	20,298	160,070	19,753	155,899	20,834	164,313

הערות:

- (1) בתוספת כ-0.18% (ליום 31 במרס 2017: 0.17%, ליום 31 בדצמבר 2017: 0.18%), בהתאם לדרישות הון נוספות בגין הלוואות לדיוור – ראו ביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) מסך היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחת סך של 26 מיליון ש"ח (ליום 31 במרס 2017: 82 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2017: 32 מיליון ש"ח) בשל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות.

הון לצורך חישוב יחס הון (טבלה 3 ד')

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	31 במרס	
2017	2017	2018
במיליוני שקלים חדשים		
(1) 16,003	(1) 15,157	(1) 16,180
890	890	712
16,893	16,047	16,892
5,395	5,588	5,141
22,288	21,635	22,033

הערה:

- (1) מסך היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחת סך של 26 מיליון ש"ח (ליום 31 במרס 2017: 82 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2017: 32 מיליון ש"ח) בשל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות.

יחס ההון לרכיבי סיכון (טבלה 3 ח' ו-ט')

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	31 במרס	
2017	2017	2018
באחוזים		
(א) במאוחד		
10.0	9.7	9.8
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		
13.9	13.9	13.4
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		
⁽⁴⁾ 9.2	⁽⁴⁾ 9.2	⁽⁴⁾ 9.2
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים		
⁽⁴⁾ 12.7	⁽⁴⁾ 12.7	⁽⁴⁾ 12.7
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים		
(ב) חברות בת משמעותיות		
1. בנק מרכזי דיסקונט בע"מ וחברות מאוחדות שלו		
10.9	10.7	11.0
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		
13.9	13.4	13.7
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		
⁽⁵⁾ 9.2	⁽⁵⁾ 9.2	⁽⁵⁾ 9.2
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים		
⁽⁵⁾ 12.7	⁽⁵⁾ 12.7	⁽⁵⁾ 12.7
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים		
2. דיסקונט בנקורפ אינק⁽⁴⁾		
13.6	13.3	14.3
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		
14.7	14.4	15.3
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		
⁽²⁾ 4.5	⁽²⁾ 4.5	⁽²⁾ 4.5
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש בהתאם לאסדרה המקומית		
⁽²⁾ 8.0	⁽²⁾ 8.0	⁽²⁾ 8.0
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לאסדרה המקומית		
3. כרטיסי אשראי לישראל בע"מ		
14.4	14.1	13.7
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		
15.6	15.4	14.8
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		
8.0	8.0	8.0
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים		
⁽³⁾ 11.5	⁽³⁾ 11.5	⁽³⁾ 11.5
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים		

הערות:

- (1) הנתונים בסעיף זה חושבו בהתאם לכללים המחייבים בארה"ב.
- (2) אי די בי ניו יורק כפופה לכללי ההון החדשים של באזל III, המבוססים על הכללים הסופיים שפורסמו על ידי ה-FRB. יחסי ההון הינם כלהלן: 4.5% הון עצמי רובד 1 (CET1) לנכסי סיכון; 6% הון רובד 1 לנכסי סיכון; ו-8% הון כולל לנכסי סיכון.
- (3) בהתאם לדרישת הפיקוח על הבנקים, נדרשה כאל לעמוד ביחס הלימות הון שלא יפחת מ-15% החל מיום 31 בדצמבר 2010. ביום 4 בפברואר 2018 הודיע הפיקוח על הבנקים לכאל על הסרת מגבלה זו.
- (4) בתוספת כ-0.18% (ליום 31 במרס 2017: 0.17%, ליום 31 בדצמבר 2017: 0.18%), בהתאם לדרישות הון נוספות בגין הלוואות לדיור - ראו סעיף 1 (ב) לעיל.
- (5) בתוספת כ-0.19% (ליום 31 במרס 2017: 0.18%, ליום 31 בדצמבר 2017: 0.18%), בהתאם לדרישות הון נוספות בגין הלוואות לדיור - ראו סעיף 1 (ב) לעיל.

מידע נוסף על הלימות ההון שאינו נכלל בדרישת הגילוי של נדבך 3

נכסי סיכון בחלוקה למגזרי פעילות פיקוחיים

סך-הכל	סך-הכל פעילות חו"ל	פעילות ישראל							בנקאות	משקי בית פרטית
		סך-הכל פעילות ישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים			
במיליוני שקלים חדשים										
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018										
160,815	22,474	138,341	12,632	1,221	35,762	13,104	30,909	452	44,261	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
164,313	22,066	142,247	13,101	1,058	36,676	12,925	31,096	481	46,910	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017⁽²⁾										
154,395	23,801	130,594	11,807	1,602	33,401	13,424	29,734	401	40,225	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
155,899	23,011	132,888	12,191	1,652	35,348	12,649	29,964	415	40,669	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾

הערה:

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(2) סוג מחדש - חלק מהנתונים ליום 31 במרס 2017 לתקופה שהסתיימה באותו מועד, סווגו מחדש בדוח זה, ובכלל זה סיווג מחדש בשיך לקוחות למגזרים השונים.

ריכוז של תנועות ושינויים בנכסים משוקללים בסיכון

רבעון ראשון של שנת 2018		שנת 2017	
במיליוני שקלים חדשים			
138,335	144,292	יתרה לתחילת התקופה	
5,802	4,156	שינוי בחשיפות ניצולים (אשראי מאזני) אג"ח	
(635)	(5)	נגזרים	
(137)	311	מסגרות	
1,397	3,441	ערבויות	
1,445	1,008	נכסים אחרים	
228	331	סה"כ שינוי בחשיפות	
8,100	9,242	השפעת CCF	
(1,223)	(4,044)	השינוי בחשיפות לאחר השפעת CCF	
6,877	5,198	שינויים במפחיתי סיכון ערבויות (שיחלוף)	
2,572	203	מפחיתי סיכון פיננסיים	
(775)	1,510	סה"כ	
1,798	1,713	השפעת CCF	
(703)	(176)	השינוי במפחיתי סיכון לאחר השפעת CCF	
1,095	1,537	שינוי ב-CVA	
174	344	סה"כ שינוי בנכסי סיכון אשראי	
5,956	4,005	יתרה לסוף התקופה	
144,292	148,297		

יחס המינוף

השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (טבלה צא)

31 בדצמבר	31 במרס	
2017	2017	2018
במיליוני שקלים חדשים		
221,221	219,096	228,782
סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים		
-	-	-
ההתאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים		
-	-	-
ההתאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף		
53	(432)	(56)
התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים		
1,542	1,102	532
התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך		
23,703	22,506	24,501
התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)		
1,501	1,459	1,560
התאמות אחרות		
248,020	243,731	255,319
חשיפה לצורך יחס המינוף		

גילוי על יחס המינוף (טבלה צב)

31 בדצמבר	31 במרס	
2017	2017	2018
במיליוני שקלים חדשים		
חשיפות מאזניות		
215,856	213,814	222,408
נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות בטחונות והפרשה קבוצתית)		
(160)	(160)	(160)
סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רוברד 1		
215,696	213,654	222,248
סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)		
חשיפות בגין נגזרים		
1,401	1,409	1,830
עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים		
1,622	1,217	1,602
סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים		
-	-	-
גילום ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים המאזניים בהתאם להוראות הדיווח לציבור		
-	-	-
ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים		
-	-	-
רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח		
-	-	-
סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו		
-	-	-
קיוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכויי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו		
3,023	2,626	3,432
סך חשיפות בגין נגזרים		
חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך		
4,056	3,843	4,606
נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמטופלות כמכירה חשבונאית		
-	-	-
סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך		
1,542	1,102	532
חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי בגין נכסי מימון ניירות ערך		
-	-	-
חשיפות בגין עסקאות כסוכן		
5,598	4,945	5,138
סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך		
חשיפות חוץ מאזניות אחרות		
79,161	76,457	84,914
חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו		
(55,458)	(53,951)	(60,413)
התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי		
23,703	22,506	24,501
פריטים חוץ מאזניים		
הון וסך החשיפות		
⁽¹⁾ 16,893	⁽¹⁾ 16,047	⁽¹⁾ 16,892
הון רוברד 1		
248,020	243,731	255,319
סך החשיפות		
יחס מינוף		
6.8	6.6	6.6
יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218		

הערה:

(1) הון רוברד 1 וסך החשיפות מוצגים לאחר ההקלה שנתן הפיקוח בגין תוכנית התייעלות 2016.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

לפרטים בדבר פרופיל הסיכון של קבוצת דיסקונט ולפרטים בדבר טבלת גורמי סיכון, ראו בדוח שנתי 2017, בפרק ג' לדוח הדירקטוריון וההנהלה - "סקירת הסיכונים" (עמ' 49 ועמ' 85-87).
 לגילוי איכותי כללי נוסף אודות ניהול הסיכונים (ובכלל זה עקרונות ניהול הסיכונים - עמ' 23-25, ממשל תאגידי לניהול סיכונים - עמ' 25-28, כלים לניהול סיכונים - עמ' 28, תרבות הסיכונים והטמעת שימושיות תהליכי ניהול הסיכונים - עמ' 29-31), ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.

טיוטות והוראות שפורסמו ברבעון הראשון של שנת 2018

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מיקור חוץ. בטיוטה מוצעים עקרונות לפיהם התאגידים הבנקאיים נדרשים לפעול בעת העברת פעילויות למיקור חוץ.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול סיכונים בשרשרת האספקה. מטרת הטיוטה לקבוע את אחריות התאגידים הבנקאיים לקיום תצורת עבודה מאובטחת מול ספקים מהותיים ואת חובות התאגידים לניהול סיכונים בסייבר הולמים בפעילות הספקים בחצרותיהם, בחצרות התאגיד הבנקאי ובממשקים ביניהם.

חוק המאבק בטרור (תיקון), תשע"ח-2018. התיקון נועד לייעל את תהליך ההכרזה על ארגוני טרור ופעילי טרור זרים בישראל, על מנת להתאימו לדרישות הבינלאומיות.

הוראות הרשות לאיסור הלבנת הון בדבר יישום גישה מבוססת סיכון על ידי נותני שירותי העברת כספים, שנועד לסייע לגורמים הנתונים שירותי העברת כספים או ערך פיננסי, ליישום גישה מבוססת סיכון, לצרכי ניהול ובקרה על פעילות זו. לפרטים ראו להלן "סיכונים איסור הלבנת הון".

הוראה בדבר "פיקוח על שלוחות בחו"ל". לפרטים ראו להלן "סיכונים אחרים".

לפרטים בדבר טיוטות והוראות נוספות שעשויה להיות להן השלכת בתחומים השונים של ניהול סיכונים, ראו בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

סיכון אשראי

סיכון אשראי הינו סיכון לפגיעה מהותית בשווי הקבוצה וביכולתה להשיג את יעדיה כתוצאה מהרעה ביכולת של לווה או צד נגדי לעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק, בחלקן או במלואן.

לפרטים כלליים נוספים ולגילוי איכותי נוסף אודות ניהול סיכונים האשראי, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 31-37).

טיוטות והוראות שפורסמו ברבעון הראשון של שנת 2018

"הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי" (SA-CCR). בחודש מרס 2018 הפיץ הפיקוח על הבנקים נוסח מעודכן של תרגום ההוראה בנושא והנחיות לסקר השפעה כמותית (QIS). במכתבו, כלל הפיקוח הבהרות לנושאים מהותיים בהוראה. הבנק נערך להשלמת סקר השפעה כמותית עד ליום 30 ביוני 2018. שיטת המדידה החדשה צפויה לשנות באופן משמעותי את אופן חישוב הקצאת ההון בגין סיכון אשראי הגלום במכשירים נגזרים (CCR).

טרם נקבע מועד ליישום שיטת המדידה החדשה, אך צפוי כי תיושם בשנים הקרובות.

הפחתת סיכון אשראי

לפרטים בדבר גילוי איכותי בהתייחס להפחתת סיכון אשראי, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 37-38).

הפחתת סיכון אשראי (טבלה 7)

חשיפת אשראי ברוטו לפני הפרשה להפסדי אשראי(1)(2)	חשיפת אשראי ברוטו לאחר הפרשה להפסדי אשראי(1)(2)	חשיפת אשראי ברוטו לפני הפרשה להפסדי אשראי(1)(2)	חשיפת אשראי ברוטו לפני הפרשה להפסדי אשראי(1)(2)	חשיפת אשראי ברוטו לפני הפרשה להפסדי אשראי(1)(2)	חשיפת אשראי ברוטו לפני הפרשה להפסדי אשראי(1)(2)
חשיפת אשראי נטו	סך הכל שנוספו(5)	סך הכל שנוספו(5)	סך הכל שנוספו(5)	סך הכל שנוספו(5)	סך הכל שנוספו(5)
במיליוני שקלים חדשים					
31 במרס 2018					
52,775	34	(919)	(28)	53,688	53,688
9,073	1,326	-	-	7,747	7,755
14,206	8,242	(286)	(201)	6,451	6,453
114,776	12,606	(13,176)	(8,330)	123,676	123,677
1,559	-	-	(144)	1,703	1,711
49,320	-	(7,786)	(1,477)	58,583	58,634
17,959	-	(41)	(2,711)	20,711	20,946
31,943	-	-	(8)	31,951	32,104
53	-	-	-	53	53
9,261	-	-	-	9,261	9,261
300,925	22,208	(22,208)	(12,899)	313,824	314,282
31 במרס 2017					
53,141	144	(344)	(21)	53,362	53,362
7,770	549	(124)	(1)	7,346	7,349
13,120	8,091	(88)	(33)	5,150	5,151
109,427	9,762	(10,389)	(7,082)	117,136	117,138
1,549	-	-	(204)	1,753	1,760
43,763	-	(7,582)	(1,552)	52,897	53,068
16,531	-	(19)	(2,749)	19,299	19,486
28,448	-	-	(1)	28,449	28,602
185	-	-	-	185	185
8,546	-	-	-	8,546	8,546
282,480	18,546	(18,546)	(11,643)	294,123	294,647
31 בדצמבר 2017					
51,956	29	(907)	(11)	52,845	52,845
8,629	1,308	-	-	7,321	7,329
13,338	8,100	(284)	(108)	5,630	5,630
111,442	12,456	(13,042)	(6,825)	118,853	118,876
1,557	-	-	(186)	1,743	1,749
46,148	-	(7,627)	(1,459)	55,234	55,314
17,571	-	(33)	(2,706)	20,310	20,540
30,552	-	-	(5)	30,557	30,714
52	-	-	-	52	52
8,572	-	-	-	8,572	8,572
289,817	21,893	(21,893)	(11,300)	301,117	301,621

הערות:

- (1) סיכון אשראי חוץ מאזני הינו לפני המרה לשווה ערך אשראי (לפני הכפלה במקדמי CCF).
- (2) סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר השפעת netting ולאחר הכפלה במקדם התוספת (Add-on)).
- (3) לאחר, כאשר רלוונטי, קיזוז מאזני או חוץ מאזני, ולאחר הכפלה במקדמי בטחון (haircuts), כולל התאמות חיוביות שנוספו לחשיפה.
- (4) לרבות זהב.
- (5) סכום החשיפה המכוסה על ידי ערבויות, מוצג במסגרת חובות הצד הנגדי שנתן את הערבות.

גילויים נוספים

לפרטים בדבר תיאור של הגישות והשיטות הסטטיסטיות לפיהן נקבעו הפרשות ספציפיות וכלליות, ראו במסמך "גילויי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 39).

גילוי כמותי לסיכון האשראי (טבלה 4 ב')

התפלגות חשיפות סיכון אשראי לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

חשיפת סיכון אשראי ברוטו

ממוצע לתקופה ⁽¹⁾	31 בדצמבר 2017	ממוצע לתקופה ⁽¹⁾	31 במרס 2017	ממוצע לתקופה ⁽¹⁾	31 במרס 2018	
במיליוני שקלים חדשים						
176,884	180,855	173,390	174,711	183,925	186,994	אשראי
31,625	30,420	33,904	32,728	30,261	30,102	איגרות חוב
8,638	8,572	8,524	8,546	8,917	9,261	אחרים ⁽²⁾
77,889	78,751	75,823	76,036	81,623	84,494	ערבויות והתחייבויות אחרות על חשבון לקוחות ⁽³⁾
2,889	3,023	2,504	2,626	3,227	3,431	עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ⁽⁴⁾
297,925	301,621	294,145	294,647	307,953	314,282	סך-הכל

הערות:

- (1) הממוצע מחושב על בסיס רבעוני.
- (2) בעיקר: מזומנים, מניות, רכוש קבוע.
- (3) סיכון אשראי חוץ מאזני הינו לפני המרה לשווה ערך אשראי (לפני הכפלה במקדמי CCF).
- (4) סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי, לאחר השפעת netting והכפלה במקדם התוספת (Add-on).

התפלגות חשיפות לפי איזורים גאוגרפיים עיקריים וחובות בעייתיים לפי איזורים גאוגרפיים עיקריים

חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾							סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
ההוצאה מחיקות יתרת התקופתית חשבונאיות הפרשה בגין הפסדי נטו אשראי לתקופה	מחיקות	ההוצאה	מזה:				דירוג ביצוע			
להפסדי אשראי	אשראי	אשראי	סך-הכל	חובות ⁽⁷⁾	בעייתיים ⁽⁵⁾	פגום	אשראי ⁽⁶⁾	בעייתיים ⁽⁵⁾	סך-הכל	
במיליוני שקלים חדשים										
31 במרס 2018										
פעילות לווים בישראל										
1,270	52	57	1,516	2,433	74,874	110,420	2,437	108,442	113,172	סך-הכל מסחרי
2,011	118	133	1,626	3,236	132,230	199,838	3,240	193,058	202,600	סך-הכל ציבור
2,011	118	133	1,626	3,236	133,277	202,855	3,240	216,432	225,983	סך-הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל										
283	(6)	(22)	500	1,011	22,009	29,280	1,018	37,400	39,675	סך-הכל מסחרי
297	(6)	(21)	500	1,018	23,451	31,353	1,025	39,425	41,752	סך-הכל ציבור
298	(6)	(21)	500	1,018	27,046	35,011	1,056	46,540	48,898	סך-הכל פעילות בחו"ל
2,309	112	112	2,126	4,254	160,323	237,866	4,296	262,972	274,881	סך-הכל
31 במרס 2017										
פעילות לווים בישראל										
1,334	123	77	2,298	3,498	69,053	100,058	3,525	95,919	102,483	סך-הכל מסחרי
1,966	183	148	2,363	4,254	122,136	180,972	4,281	173,245	183,408	סך-הכל ציבור
1,966	183	148	2,363	4,254	123,302	183,669	4,281	198,630	208,797	סך-הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל										
294	10	(4)	441	861	21,911	30,901	874	40,010	41,609	סך-הכל מסחרי
310	10	(3)	441	864	23,412	32,989	877	42,089	43,699	סך-הכל ציבור
310	10	(3)	441	864	27,579	37,350	910	50,000	51,642	סך-הכל פעילות בחו"ל
2,276	193	145	2,804	5,118	150,881	221,019	5,191	248,630	260,439	סך-הכל
31 בדצמבר 2017										
פעילות לווים בישראל										
1,268	336	232	1,712	2,691	71,035	104,859	2,695	103,258	107,323	סך-הכל מסחרי
1,999	558	564	1,800	3,494	127,249	189,541	3,498	184,362	192,023	סך-הכל ציבור
2,000	558	565	1,800	3,494	128,387	192,673	3,498	208,576	216,240	סך-הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל										
292	24	11	459	1,110	22,216	29,372	1,123	36,874	39,113	סך-הכל מסחרי
305	24	9	459	1,114	23,619	31,351	1,127	38,839	41,094	סך-הכל ציבור
305	24	9	459	1,114	27,035	34,831	1,158	45,615	47,902	סך-הכל פעילות בחו"ל
2,305	582	574	2,259	4,608	155,422	227,504	4,656	254,191	264,142	סך-הכל

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה וערבויות והתחייבויות על חשבון לקוחות בסך של 160,323 מיליון ש"ח, 31,911 מיליון ש"ח, 682 מיליון ש"ח, 3,473 מיליון ש"ח ו-78,492 מיליון ש"ח, בהתאמה. (ליום 31.3.2017 סך של 150,881 מיליון ש"ח, 35,237 מיליון ש"ח, 369 מיליון ש"ח, 3,034 מיליון ש"ח ו-70,918 מיליון ש"ח, ליום 31.12.2017 סך של 155,422 מיליון ש"ח, 31,815 מיליון ש"ח, 954 מיליון ש"ח, 2,954 מיליון ש"ח ו-72,997 מיליון ש"ח בהתאמה).
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך של 255 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרויקטים שהן בוונות מצויים בהליכי בניה. (ליום 31.3.2017 סך של 258 מיליון ש"ח, ליום 31.12.2017 סך של 250 מיליון ש"ח).

התפלגות החשיפה לפי צד נגדי, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (טבלה 4 ח')

אשראי	איגרות חוב	אחרים ⁽¹⁾	ערבויות והתחייבויות אחרות על חשבון לקוחות ⁽²⁾	עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
2018 במרס 31					
ריבנויות	24,986	-	1,716	28	53,688
ישויות סקטור ציבורי	2,859	-	1,354	347	7,755
תאגידיים בנקאיים	936	-	264	1,795	6,453
תאגידיים	1,268	-	42,876	1,193	123,677
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	1,711
חשיפות קמעונאיות ליחידים	-	-	29,733	64	58,634
הלוואות לעסקים קטנים	-	-	5,911	3	20,946
משכנתאות לדיוור	-	-	2,640	1	32,104
איגוח	53	-	-	-	53
נכסים אחרים	-	9,261	-	-	9,261
סך-הכל	30,102	9,261	84,494	3,431	314,282
2017 במרס 31					
ריבנויות	26,605	-	1,369	41	53,362
ישויות סקטור ציבורי	3,443	-	910	300	7,349
תאגידיים בנקאיים	1,105	-	213	1,132	5,151
תאגידיים	1,390	-	40,120	1,129	117,138
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	1,760
חשיפות קמעונאיות ליחידים	-	-	26,226	17	53,068
הלוואות לעסקים קטנים	-	-	5,218	5	19,486
משכנתאות לדיוור	-	-	1,980	2	28,602
איגוח	185	-	-	-	185
נכסים אחרים	-	8,546	-	-	8,546
סך-הכל	32,728	8,546	76,036	2,626	294,647
2017 בדצמבר 31					
ריבנויות	25,564	-	1,683	30	52,845
ישויות סקטור ציבורי	2,887	-	1,241	384	7,329
תאגידיים בנקאיים	652	-	280	1,639	5,630
תאגידיים	1,265	-	41,091	931	118,876
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	1,749
חשיפות קמעונאיות ליחידים	-	-	26,963	34	55,314
הלוואות לעסקים קטנים	-	-	5,615	4	20,540
משכנתאות לדיוור	-	-	1,878	1	30,714
איגוח	52	-	-	-	52
נכסים אחרים	-	8,572	-	-	8,572
סך-הכל	30,420	8,572	78,751	3,023	301,621

הערות:

(1) בעיקר: מזומנים, מניות, רכוש קבוע.

(2) סיכון אשראי חוץ מאזני הינו לפני המרה לשווה ערך אשראי (לפני הכפלה במקדמי CCF).

(3) סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי, לאחר השפעת netting ולאחר הכפלה במקדם התוספת (Add-on).

פיצול התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון (טבלה 4 ה')

סך הכל תזרימי מזומנים	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	עד שנה	
במיליוני שקלים חדשים					
31 במרס 2018					
104,829	1,132	40,584	57,684	204,229 ⁽¹⁾	אשראי
7,481	-	14,952	15,262	37,695	איגרות חוב
3,199	4,763	948	376	9,286	אחרים ⁽³⁾
55,516	8,032	1,744	19,272	84,564	ערבויות והתחייבויות אחרות על חשבון לקוחות ⁽⁴⁾
1,819	608	575	1,433	4,435	עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ⁽⁵⁾
172,844	14,535	58,803	94,027	340,209	סך-הכל
31 במרס 2017					
97,600	1,633	38,092	54,143	191,468	אשראי
6,589	-	14,878	19,160	40,627	איגרות חוב
2,671	4,760	691	457	8,579	אחרים ⁽³⁾
49,594	6,765 ⁽⁶⁾	351 ⁽⁶⁾	19,315	76,025	ערבויות והתחייבויות אחרות על חשבון לקוחות ⁽⁴⁾
1,505	359	574	1,401	3,839	עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ⁽⁵⁾
157,959	13,517	54,586	94,476	320,538	סך-הכל
31 בדצמבר 2017					
99,478	1,919	40,111	55,682	197,190	אשראי
7,052	-	13,294	16,560	36,906	איגרות חוב
2,759	4,585	937	320	8,601	אחרים ⁽³⁾
50,268	7,280 ⁽⁶⁾	1,853 ⁽⁶⁾	19,390	78,791	ערבויות והתחייבויות אחרות על חשבון לקוחות ⁽⁴⁾
1,441	668	475	1,303	3,887	עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ⁽⁵⁾
160,998	14,452	56,670	93,255	325,375	סך-הכל

הערות:

- בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין החשיפות, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות להפסדי אשראי, אשר פריסתן לתקופות מתבצעת על פי אומדן המתבסס על תקופות האשראי בנינו הן בוצעו.
- כולל נכסים שזמן פרעונם עבר בסך 297 מיליון ש"ח (31.03.2017: 444 מיליון ש"ח, 31.12.2017: 347 מיליון ש"ח).
- בעיקר: מזומנים, מניות, רכוש קבוע.
- סיכון אשראי חוץ מאזני הינו לפני המרה לשווה ערך אשראי (לפני הכפלה במקדמי CCF).
- מוצג כפי שחושב לצורך מגבלות של חבות של לווה.
- סווג מחדש.

התפלגות החשיפות לפי ענפים עיקריים

ענף	31 במרס 2018			31 בדצמבר 2017		
	שיעור סיכון	מזה: סיכון	שיעור סיכון	שיעור סיכון	מזה: סיכון	שיעור סיכון
	אשראי כולל	אשראי בעייתי	אשראי כולל	אשראי כולל	אשראי בעייתי	אשראי בעייתי
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	%
תעשייה	19,737	429	20,005	510	2,005	2.5
בינוי ונדל"ן - בינוי	26,302	332	25,280	344	25,280	1.4
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	20,759	677	19,840	702	19,840	3.5
מסחר	27,827	884	26,791	869	26,791	3.2
שירותים פיננסיים	22,555	380	19,799	422	19,799	2.1
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	32,157	299	30,780	312	30,780	1.0
אנשים פרטיים - אחר	59,348	511	55,901	495	55,901	0.9
ענפים אחרים	35,667	753	34,721	971	34,721	2.8
סך-הכל ציבור	244,352	4,265	233,117	4,625	233,117	2.0
בנקים	6,031	31	5,472	31	5,472	0.6
ממשלות	24,498	-	25,553	-	25,553	-
סך-הכל	274,881	4,296	264,142	4,656	264,142	1.8

תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי (טבלה 4 ח')

אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	הלוואות פרטיים - אנשים	אנשים פרטיים - אחר		בנקים וממשלות	סך-הכל
			סך-הכל	בנקים וממשלות		
במיליוני שקלים חדשים						
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018						
1,560	178	566	2,304	1	2,305	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2017
35	6	71	112	-	112	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(167)	(9)	(114)	(290)	-	(290)	מחיקות חשבונאיות
121	-	57	178	-	178	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(46)	(9)	(57)	(112)	-	(112)	מחיקות חשבונאיות נטו
4	-	-	4	-	4	התאמות מתרגום דוחות כספיים
1,553	175	580	2,308	1	2,309	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2018
150	-	44	194	-	194	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017						
1,702	168	469	2,339	-	2,339	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2016
73	4	68	145	-	145	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(210)	(2)	(107)	(319)	-	(319)	מחיקות חשבונאיות
77	-	49	126	-	126	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(133)	(2)	(58)	(193)	-	(193)	מחיקות חשבונאיות נטו
(14)	-	(1)	(15)	-	(15)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
1,628	170	478	2,276	-	2,276	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2017
154	-	33	187	-	187	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

סכומי חשיפה לפי משקלי סיכון⁽¹⁾⁽²⁾ (טבלה 5)

סכום החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולפני הפחתת סיכון אשראי

סך-הכל	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	2%	0%	
במיליוני שקלים חדשים										
2018 במרס 31										
53,688	-	-	1,435	-	43	-	1,991	-	50,219	ריבנויות
7,747	-	-	13	-	3,275	-	4,459	-	-	סקטור ציבורי
6,451	-	-	71	-	995	-	5,385	-	-	תאגידי בנקאיים
123,676	-	1,111	119,507	-	625	-	1,604	829	-	תאגידי
1,703	-	5	1,698	-	-	-	-	-	-	נדל"ן מסחרי
58,583	-	200	193	58,190	-	-	-	-	-	קמעונאי יחידים
20,711	-	194	70	20,447	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
31,951	-	66	733	11,181	8,464	11,507	-	-	-	משכנתאות
53	-	-	-	-	-	-	53	-	-	איגוח
9,261	1,733	1,101	3,399	-	-	-	3	-	3,025	אחרים
313,824	1,733	2,677	127,119	89,818	13,402	11,507	13,495	829	53,244	סך-הכל
2017 במרס 31										
53,362	-	-	489	-	4	-	2,053	-	50,816	ריבנויות
7,346	-	1	-	-	2,524	-	4,821	-	-	סקטור ציבורי
5,150	-	-	67	-	861	-	4,222	-	-	תאגידי בנקאיים
117,136	-	1,911	112,284	-	409	-	1,708	824	-	תאגידי
1,753	-	2	1,751	-	-	-	-	-	-	נדל"ן מסחרי
52,897	-	165	122	52,610	-	-	-	-	-	קמעונאי יחידים
19,299	-	179	94	19,026	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
28,449	-	64	862	9,519	6,753	11,251	-	-	-	משכנתאות
185	-	-	-	-	2	-	183	-	-	איגוח
8,546	1,612	1,122	3,328	-	-	-	13	-	2,471	אחרים
294,123	1,612	3,444	118,997	81,155	10,553	11,251	13,000	824	53,287	סך-הכל
2017 בדצמבר 31										
52,845	-	-	1,438	-	19	-	2,106	-	49,282	ריבנויות
7,321	-	-	-	-	2,936	-	4,385	-	-	סקטור ציבורי
5,630	-	-	121	-	1,003	-	4,506	-	-	תאגידי בנקאיים
118,853	-	1,231	114,296	-	705	-	1,529	1,092	-	תאגידי
1,743	-	2	1,741	-	-	-	-	-	-	נדל"ן מסחרי
55,234	-	173	194	54,867	-	-	-	-	-	קמעונאי יחידים
20,310	-	197	66	20,047	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
30,557	-	65	746	10,581	7,806	11,359	-	-	-	משכנתאות
52	-	-	-	-	-	-	52	-	-	איגוח
8,572	1,700	1,071	3,296	-	-	-	1	-	2,504	אחרים
301,117	1,700	2,739	121,898	85,495	12,469	11,359	12,579	1,092	51,786	סך-הכל

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

סכום החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת סיכון אשראי

סך-הכל	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	2%	0%	
במיליוני שקלים חדשים										
31 במרס 2018										
52,775	-		505	-	43	-	1,974	-	50,253	ריבנויות
9,073	-		13	-	3,275	-	4,460	-	1,325	סקטור ציבורי
14,206	-	-	64	-	6,965	-	7,177	-	-	תאגידי בנקאיים
114,776	-	1,105	98,007	-	791	-	14,044	829	-	תאגידי
1,559	-	5	1,554	-	-	-	-	-	-	נדל"ן מסחרי
49,320	-	195	155	48,970	-	-	-	-	-	קמעונאי יחידים
17,959	-	184	62	17,713	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
31,943	-	66	732	11,173	8,464	11,508	-	-	-	משכנתאות
53	-	-	-	-	-	-	53	-	-	איגוח
9,261	1,733	1,101	3,399	-	-	-	3	-	3,025	אחרים
300,925	1,733	2,656	104,491	77,856	19,538	11,508	27,711	829	54,603	סך-הכל
31 במרס 2017										
53,141	-	-	140	-	4	-	2,038	-	50,959	ריבנויות
7,770	-	1	-	-	2,400	-	4,820	-	549	סקטור ציבורי
13,120	-	-	56	-	7,033	-	6,031	-	-	תאגידי בנקאיים
109,427	-	1,897	94,826	-	438	-	11,442	824	-	תאגידי
1,549	-	2	1,547	-	-	-	-	-	-	נדל"ן מסחרי
43,763	-	156	101	43,506	-	-	-	-	-	קמעונאי יחידים
16,531	-	166	75	16,290	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
28,448	-	64	862	9,518	6,753	11,251	-	-	-	משכנתאות
185	-	-	-	-	2	-	183	-	-	איגוח
8,546	1,612	1,122	3,328	-	-	-	13	-	2,471	אחרים
282,480	1,612	3,408	100,935	69,314	16,630	11,251	24,527	824	53,979	סך-הכל
31 בדצמבר 2017										
51,956	-		525	-	19	-	2,101	-	49,311	ריבנויות
8,629	-		-	-	2,936	-	4,385	-	1,308	סקטור ציבורי
13,338	-	-	113	-	6,943	-	6,282	-	-	תאגידי בנקאיים
111,442	-	1,225	94,436	-	869	-	13,820	1,092	-	תאגידי
1,557	-	2	1,555	-	-	-	-	-	-	נדל"ן מסחרי
46,148	-	166	176	45,806	-	-	-	-	-	קמעונאי יחידים
17,571	-	185	60	17,326	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
30,552	-	65	746	10,576	7,806	11,359	-	-	-	משכנתאות
52	-	-	-	-	-	-	52	-	-	איגוח
8,572	1,700	1,071	3,296	-	-	-	1	-	2,504	אחרים
289,817	1,700	2,714	100,907	73,708	18,573	11,359	26,641	1,092	53,123	סך-הכל

הערות:

- (1) סיכון אשראי חוץ מאזני הינו לפני המרה לשווה ערך אשראי (לפני הכפלה במקדמי CCF).
- (2) סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר השפעת netting ולאחר הכפלה במקדם התוספת (Add-on)).

גילוי כללי לגבי חשיפות הקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי

סיכון אשראי של צד נגדי הינו הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים בגין העסקה. לפרטים נוספים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 46-47).

גילוי לגבי נגזרים (טבלה 8)

31 בדצמבר		31 במרס	
2017	2017	2018	
במיליוני שקלים חדשים			
שווי הוגן ברוטו חיובי של חוזים ⁽¹⁾			
חוזי ריבית:			
שקל-מדד			
163	175	167	
אחר			
1,103	1,489	1,391	
חוזי מטבע חוץ			
1,004	1,002	1,292	
חוזים בגין מניות			
703	392	640	
חוזי סחורות ואחרים			
2	-	1	
2,975	3,058	3,491	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי של חוזים
2,449	2,249	2,698	חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית ⁽²⁾
(2,401)	(2,681)	(2,758)	הטבות קיזוז
3,023	2,626	3,431	חשיפת אשראי נוכחית לאחר קיזוז⁽²⁾
(266)	(265)	(401)	ביטחון שמוחזק
2,757	2,361	3,030	חשיפת אשראי נטו בגין נגזרים

הערות:

- (1) לרבות נגזרים משובצים בסך של 19 מיליון ש"ח (31.3.2017: 24 מיליון ש"ח, 31.12.2017: 22 מיליון ש"ח).
- (2) חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית בגין מכשירים נגזרים מחושבת על בסיס סכום הקרן הרעיונית של תיק הצד הנגדי כולו מוכפל במקדם התוספת (Add-on).

הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה בגורמי סיכון מיוחדים ובהם סיכונים אשראי. ייחודיותו של סיכון האשראי בעסקאות אלה נובעת מכך שהסכום הנקוב של העסקה אינו משקף בהכרח את סיכון האשראי הכרוך בה. לפרטים נוספים ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 46-47).
בביאור 11 לתמצית הדוחות הכספיים מובאים פרטים בדבר הפעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון. בחלק ב' של הביאור האמור, מובאים פרטים בדבר סיכון אשראי בגין נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, על בסיס מאוחד. בנספח מס' 3 מובאים פירוטים נוספים לנתונים המובאים בחלק ב' האמור של הביאור.

חשיפות איגוח

אי די בי ניו יורק משקיע במספר סוגים של ניירות ערך מאוגחים, ניירות ערך מגובי משכנתאות למסחר (CMBS), ניירות ערך מסוג Trust Preferred CDO וניירות ערך המגובים במשכנתאות למגורים (RMBS).
לפרטים נוספים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 47).

חשיפות איגוח (טבלה 9)

חשיפות האיגוח הכלולות בטבלה להלן אינן כוללות ניירות ערך מגובים במשכנתאות של הסוכנויות (FHLMC, FNMA, GNMA) וזאת בשל העובדה שכל השכבות של ניירות הערך האמורים משקפות סיכון אשראי זהה.

חשיפות איגוח

סך החשיפות ליום					
31 בדצמבר		31 במרס		2018	
2017		2017		2018	
במיליוני שקלים חדשים					
ניירות ערך מגובי משכנתאות:					
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED)					
-	2	-	-	-	-
סך-כל ניירות הערך מגובי משכנתאות					
ניירות ערך מגובי נכסים:					
53	183	53	-	-	-
אגרות חוב מובטחות מסוג CLO					
53	183	53	-	-	-
סך-כל ניירות הערך מגובי נכסים					
53	185	53	-	-	-
סך-כל ניירות הערך מגובי משכנתאות ונכסים					
משקל סיכון:					
31 בדצמבר		31 במרס		2018	
2017		2017		2018	
דרישת הון		דרישת הון		דרישת הון	
12.7%		12.7%		12.7%	
במיליוני שקלים חדשים					
1	53	5	183	1	53
-	-	-	2	-	-
1	53	5	185	1	53
סך-הכל					

גילוי נוסף על סיכון אשראי בגין חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

התאגידים הבנקאיים נדרשים לכלול בדיווח מידע על סיכון האשראי הנוכחי למועד הדיווח, בהתייחס לכל קבוצת לווים אשר חבותם נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי. הבנק מקיים תהליך מעקב רציף אחר קבוצות הלווים הגדולות, מבצע סקירות תקופתיות להערכת הסיכון המיוחס לכל קבוצה, ולגבי חלק מהקבוצות אף מבצע בחינה של תרחישי קיצון והשפעתם על יכולת ההחזר. הבנק עומד בכל המגבלות הרגולטוריות המתייחסות להיבטי ריכוזיות לווים וקבוצות לווים.

פרטים נוספים אודות סיכון האשראי - ובכלל זה: איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי, סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק; חשיפה למדינות זרות; חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים; סיכונים אשראי בהלוואות לדויר; סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא סיכון אשראי לדויר), סיכון אשראי לענף בינוי ונדל"ן, סיכונים אשראי בגין מימון ממונף - מובאים בפרק ג' של דוח הדירקטוריון וההנהלה שעניינו "סקירת הסיכונים" ובביאור 14 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2018.

סיכון שוק

סיכון שוק הוא הסיכון לפגיעה בהון הבנק וברווחיותו הנובע משינויים בשווקים הפיננסיים ובתנודתיות של גורמי סיכון שוק אלו המשפיעים על הערך החשבונאי או הכלכלי של נכסי הבנק והתחייבויותיו (מאזניים וחוץ מאזניים) והוא כולל מספר תתי סיכון כמפורט להלן:

- סיכון ריבית** - הסיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית;
- סיכון עקום התשואה - הסיכון קיים כאשר תזוזות בלתי צפויות של עקום התשואה משפיעות באופן שלילי על השווי הכלכלי או החשבונאי של ההון. התזוזות נובעות משינויים בקשרים בין שיעורי הריבית לתקופות פירעון שונות;
- סיכון תמחור מחדש - סיכון הנובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון (בריבית קבועה) ובמועדי התמחור מחדש (בריבית משתנה) של נכסים, התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות. סיכון זה כולל גם את סיכון המרווח אשר נובע משינויים במרווחים שבין עקומי הריבית חסרת הסיכון והריביות המשמשות לתמחור הנכסים והתחייבויות;
- סיכון בסיסי ריבית - סיכון הנובע ממתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית המהווים בסיס לתמחור של נכסים או התחייבויות שונות בשווקים הפיננסיים;
- סיכון אופציונאליות - שינוי בעיתוי או בהיקף של תזרים מזומנים של מכשיר פיננסי עקב שינויים בשיעורי ריבית השוק והתנודתיות שלה.

סיכון בסיס הצמדה - הסיכון לפגיעה בשווי הכלכלי או החשבונאי של ההון שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בשערי החליפין או במדד המחירים לצרכן, עקב ההפרש שבין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות כולל הפעילות החוץ מאזנית;

סיכון מניות, סחורות והשקעות ריאליות - סיכון לפגיעה בשווי הבנק וברווחיותו הנובע משינויים במחירי המניות, סחורות ושווי ההחזקות הריאליות;

סיכון אופציות - סיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שוויין של אופציות, לרבות אופציות גלומות ומכשירים פיננסיים נגזרים, תוך לקיחה בחשבון של התנדבותיות במחירי נכסי הבסיס.

סיכונים השוק מוצגים בסקירה זו על בסיס קבוצתי הכולל את הבנק, בנק מרכנתיל דיסקונט, אי די בי ניו יורק, כאל והקופה לפיצויים של עובדי הבנק (להלן בסעיף זה: "הקבוצה"). חברות הקבוצה האחרות אינן בעלות סיכון שוק מהותי.

לפרטים כלליים נוספים ולגילוי איכותי נוסף אודות ניהול סיכונים שוק, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מג"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 49-52).

גילוי כמותי

(1) החשיפה לסיכון ריבית

כללי

סיכון הריבית הוא הסיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה משינוי של שיעורי הריבית בשווקים. הסיכון נובע מהחשיפה לשינויים עתידיים בשיעורי הריבית והשפעתם האפשרית על הערך הנוכחי של הנכסים וההתחייבויות לרבות תיקונים כלכליים מסויימים. ניהול חשיפת הריבית מבוצע בנפרד בכל אחד ממגזרי ההצמדה.

הקשר בין סעיפי מאזן לבין פוזיציות שנכללו בגילוי על סיכון השוק

הקבוצה מבחינה בין שני סוגים של תיקים: תיק למסחר ותיק בנקאי. תיקים אלה נבדלים באופי חשיפתם לסיכונים שוק ומכאן גם בכלי הניהול המשמשים לניהול סיכונים השוק שלהם.

- התיק למסחר מורכב מפוזיציות במכשירים פיננסיים המוחזקות עם כוונת מסחר או מתוך כוונה להרוויח בטווח הקצר. פוזיציות אלו יהיו סחירות ושניתן לגדרן באופן מלא. ככלל, התיק למסחר מרוכז בחדר עסקות ובתיקי האג"ח למסחר שביחידת הנוסטרו.
- התיק הבנקאי - מכלול הנכסים וההתחייבויות המאזניים והפריטים החוץ מאזניים של הקבוצה אשר אינם נכללים בתיק למסחר.

מדדי הסיכון המשמשים לניהול סיכון השוק בתיק למסחר כוללים VaR, תרחישי קיצון ומגבלות על פעילויות ספציפיות, כגון: מגבלות במונחי תרחישים על סיכונים הריבית, מגבלות במונחי "יווניות" על פעילות באופציות ועוד.

מדדי הסיכון המשמשים לניהול סיכונים השוק בתיק הבנקאי הוצגו באופן מפורט בסעיף מידע נוסף על החשיפה לסיכונים שוק לעיל.

הקשר בין סעיפי מאזן לבין פוזיציות שנכללו בגילוי על סיכון השוק

נכסים	השפעת 100BP לסוף הרבעון הראשון		השפעת 100BP לסוף שנת 2017	
	31.03.18	31.12.17	31.03.18	31.12.17
במיליוני שקלים חדשים				
אשראי	1,619	1,578	723	714
תיק ניירות ערך זמין למכירה	868	741	236	255
תיק ניירות ערך למסחר	62	53	235	224
תיק ניירות ערך לפדיון	145	123	877	865
חוץ מאזני			278	261
אחר	53	51	2	(2)
סך-הכל	2,747	2,546	2,351	2,317

אופיו של סיכון הריבית בתיק הבנקאי

התיק הבנקאי כולל את מרבית סיכוני הריבית של הקבוצה וכלולה בו פעילות הבנק במתן אשראים, ברכישת ניירות ערך ובגיוס פקדונות וכתבי התחייבות. פעילות זו מושפעת משיקולים אסטרטגיים וראייה ארוכת טווח של תיאבון הבנק לסיכון ריבית.

השפעת שינויים מקביליים של 100 נקודות בסיס בשיעור הריבית על התיק הבנקאי

השינוי בשיעורי הריבית	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	מט"ח אחר	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018					
עליה של BP100 בשיעורי הריבית	(165)	(43)	(141)	13	(337)
ירידה של BP100 בשיעורי הריבית	339	32	(18)	(11)	342
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017					
עליה של BP100 בשיעורי הריבית	(87)	(32)	(58)	3	(175)
ירידה של BP100 בשיעורי הריבית	244	23	(141)	(10)	116

לפרטים בדבר מודלים ומדדי סיכון, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 53).

מדדים ראשיים בניהול

מדד רגישות השווי הכלכלי לשינויים בריבית. לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 54).

פירוט החשיפה הקבוצתית והמגבלות - במדד רגישות השווי הכלכלי לשינויים מקביליים של עקומי הריבית ב-100 נק' בסיס (מודל ה-EVE)

לתקופה שהסתיימה ב				
31.12.2017		31.03.2018		
חשיפה מקטימלית במהלך				
חשיפה מקטימלית במהלך 2017	סוף שנת 2017	סוף רבעון הראשון 2018	סוף רבעון ראשון 2018	
במיליוני שקלים חדשים				
(238)	(238)	(396)	(396)	חשיפה בפועל
709	709	720	720	מגבלת דירקטוריון
UP 100	UP 100	UP 100	UP 100	התרחיש בו נמדדה החשיפה

מדד רגישות השווי החשבונאי לשינויים בשווי החשבונאי בתרחישי ביניים. לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 54).

פירוט החשיפה הקבוצתית והמגבלות - ירידת השווי החשבונאי בתרחישי ביניים

לתקופה שהסתיימה ב				
31.12.2017		31.03.2018		
חשיפה מקטימלית במהלך				
חשיפה מקטימלית במהלך 2017	סוף שנת 2017	סוף רבעון הראשון 2018	סוף רבעון ראשון 2018	
במיליוני שקלים חדשים				
(502)	(258)	(415)	(415)	חשיפה בפועל
	788		(800)	מגבלת דירקטוריון

מדדים ומודלים נוספים

הערך הנתון לסיכון VaR (Value at Risk). בתחילת שנת 2018, הבנק והקבוצה עברו לחישוב VaR בשיטה ההיסטורית ברמת ביטחון של 99% ולאופק זמן של חודש במקום ה-VaR הפרמטרי שחושב עד סוף שנת 2017. לאור השינוי כאמור, יש להתייחס בזהירות להשוואת הנתונים השוטפים לנתוני תקופות קודמות. הדירקטוריון קבע כי VaR הקבוצה לא יעלה על 3.0% מההון. במהלך הרבעון הראשון, לא נרשמו חריגות ממגבלה זו. לפרטים נוספים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 54-55).

פירוט החשיפה במונחי ה-VaR הכולל

לתקופה שהסתיימה ב				
31.12.2017		31.03.2018		
חשיפה מקטימלית במהלך השנה	סוף תקופת הדיווח	חשיפה מקטימלית במהלך הרבעון		
		סוף תקופת הדיווח	סוף תקופת הדיווח	
0.9%	0.9%	1.6%	1.6%	חשיפה בפועל
3.0%	3.0%	3.0%	3.0%	מגבלת דירקטוריון

ה-VaR של פעילות המסחר. ה-VaR על פעילות המסחר מחושב בתדירות יומית בשיטה הפרמטרית, ברמת ביטחון של 99% ולאופק זמן של יום אחד ושל 10 ימים. הדירקטוריון קבע מגבלות ספציפיות על ה-VaR של פעילות המסחר. ברבעון הראשון של שנת 2018 לא נרשמו חריגות ממגבלה זו. אומדן זה משמש כאחד מכלי הניהול המרכזיים של פעילות המסחר.

פירוט החשיפה במונחי ה-VaR על פעילות המסחר

לסוף הרבעון שהסתיים ביום				
לסוף שנת 2017		31/3/2018		
חשיפה מקטימלית במהלך השנה	סוף השנה	חשיפה מקטימלית במהלך הרבעון		
		סוף הרבעון	סוף הרבעון	
19.0	6.8	20.2	16.3	חשיפה בפועל
	54		54	מגבלת דירקטוריון

הערה:

ה-VaR חושב עבור 10 ימי עסקים ובהסתברות של 99%.

לפרטים נוספים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 55-57).

(4) חשיפת בסיס

ניהול חשיפות הבסיס של הבנק מתבצע בראיה כלכלית, תוך התייחסות להשלכות החשיפה גם על התנודתיות החשבונאית במקרים בהם קיימת אי התאמה בין הראיה החשבונאית לכלכלית. מדידת הסיכון מתבצעת באמצעות חישוב עודף/חסור הנכסים על ההתחייבויות לאחר הכללת תיקונים כלכליים.

ניהול החשיפות בפועל מתבצע על בסיס הפוזיציות הכלכליות במגרי הצמדה השונים, אשר שונות מהפוזיציות החשבונאיות אותן ניתן לראות בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים. השינוי העיקרי נובע מהעברת ההתחייבויות הפנסיוניות בגין שכר חכויות עובדים נוספות מן המגזר השקלי במדידה החשבונאית למגזר הצמוד במדידה הכלכלית.

שינויים נוספים הינם: אי הכללת הפסדים או רווחים כתוצאה משינויים בשווי השוק של איגרות חוב במט"ח או צמודות מדד; הוספת רכוש קבוע במט"ח כנכס כספי; העברת חובות פגומים לא צוברים במט"ח למגזר הצמדה שקלי והוספת חשיפת המט"ח בקופת הפיצויים לעובדי הבנק - ב.ל.ד. (בפוזיציות החשבונאיות נרשם רק הפער שבין העתודה ליעודה בקופה).

תמהיל ההשקעה במגזרי ההצמדה השונים נקבע באופן שוטף במסגרת המגבלות המוצגות להלן ועל בסיס תחזיות לגבי משתני השוק הרלבנטיים. החשיפה נמדדת בכל מטבע מהותי בנפרד.

התפלגות השקעת ההון במועל ביחס למגבלות שנקבעו (הנתונים מוצגים ביחס להון)

שנת 2017		רבעון ראשון - 2018							
		טווח החשיפה							
מגזר	מגבלה	סוף תקופה	- מ-	עד	ממוצע	סוף שנה	- מ-	עד	
צמוד מדד	25%- (25%)	11.9%	5.9%	11.9%	8.0%	6.7%	6.7%	16.4%	
מט"ח	15% - 40%	20.8%	20.4%	21.0%	20.7%	21.6%	21.6%	25.4%	

חשיפות הבסיס הקבוצתיות בטבלה לעיל מבוססות על ממוצע חודשי. עם זאת, ניהול החשיפה בכל חברה בת מהותית מבוצע באופן אפקטיבי ובתדירות שבועית לפחות.

להערכת הבנק, החשיפה בבסיסי ההצמדה השונים במהלך הרבעון הראשון דומה לממוצע החשיפות במהלך שנת 2017.

(5) ניהול פוזיציות בתיק למסחר

תיקי המסחר. הקבוצה מבחינה בין חשיפות הנוצרות במהלך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין החשיפה למסחר. ככלל, חשיפות מסחר קיימות בחברת האם בלבד ומרוכזות ברובן בחדר העסקות כחלק מפעילות הבנק "עושה שוק" והניהול הדינמי של תיק הנכסים הפיננסיים הנדלים. בחברות הבת מתקיימות מעת לעת חשיפות מסחר בהיקפים לא מהותיים. פעילות המסחר מכוונת ליצירת הכנסות תוך לקיחת חשיפות בטווח הסיכון המותר לפעילות ותוך קיום מעקב ובקרה יומיים ותוך-יומיים.

חדר העסקות של הבנק מבצע הן פעולות מסחר עם לקוחות ופעולות לגידור הסיכונים והן פעולות לשם יצירת רווח, כחלק מניהול סיכוני השוק. בנוסף, קיים תיק מסחר לא משמעותי במסגרת יחידת ההשקעות.

בהקשר זה יצוין כי מדיניות ההשקעות הקבוצתית קובעת כי הקבוצה לא תשקיע בגופים שעיקר עיסוקם הוא עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ומכירות בחסר, דוגמת קרנות גידור.

הדירקטוריון קבע מערכת מגבלות נפרדת לפעילות המסחר ולפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות. המגבלות על פעילויות המסחר השונות נקבעו הן במונחים של היקף הפעילות, והן במונחי רגישות לגורמי סיכון בהן הערך בסיכון (var) וההפסד התיאורטי בתרחישים, לרבות תרחישי קיצון. המגבלות מנוטרות בתדירות יומית ותוך יומית על ידי יחידות הבקרה בחטיבת שווקים פיננסיים. ראש החטיבה קבע מערכת מגבלות פנימית, במסגרת מגבלות הדירקטוריון, במטרה להתריע מראש על התקרבות למגבלות הדירקטוריון ובכך למנוע חריגות ממגבלות אלה.

הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים. הבנק פעיל במגוון רחב של מכשירים פיננסיים נגזרים בשקלים ובמט"ח, ומשמש "עושה שוק" בחלקם. חלק ניכר מהעסקאות מבוצעות "מעבר לדלפק" (otc) לפי צרכי הלקוחות וצרכי הבנק. קביעת המחירים לעסקאות אלה מבוצעת על בסיס תשואות ומחירי נכסי הבסיס, בהתבסס על מודלים מקובלים לתמחור ובהתחשב בתנאי התחרות בענף.

חשיפות השוק הנוצרות כתוצאה מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, הן בבסיס ההצמדה והן בריבית, נכללות במסגרת מגבלות הדירקטוריון השונות לחשיפות הבסיס, הריבית והאופציות.

בנוסף, קבע דירקטוריון הבנק את מגוון המכשירים הפיננסיים שלבנק מותר לפעול בהם ואופן הפעילות של הבנק בכל אחד מהם (בין אם עבור לקוחותיו ובין אם עבור עצמו) וכן מגבלת היקף שנועדה לתחום את הסיכון התפעולי הכרוך בפעילות בו. היקף הפעילות במכשיר מסוים אינו מייצג בהכרח את רמת הסיכון הפיננסי הגלומה בו.

כלל החשיפות והעמידה במגבלות הדירקטוריון נמדדות ומבוקרות באופן שוטף על ידי גורמי הבקרה של קו ההגנה הראשון.

ברבעון הראשון של שנת 2018 לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון.

עסקות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים מבוצעות בחלקן עם תאגידים בנקאיים או עם חברי הבורסה לניירות ערך, המחויבים לעמידה בדרישות של הלימות הון או לעמידה ברמת בטחונות מול הבורסה לניירות ערך, ובחלקן עם לקוחות הבנק האחרים, המחויבים בבטחונות בהתאם לנוהלי הבנק.

פעילות בשוק המעו"ף. הבנק פועל בשוק המעו"ף על מדד המניות עבור לקוחותיו בלבד, תוך שמירת בטחונות בהתאם להנחיות הבורסה לניירות ערך. באופציות על שערי החליפין של הדולר, פועל הבנק בשוק המעו"ף הן עבור לקוחות והן עבור עצמו. ללקוחות נבחרים מאפשר הבנק לפעול באשראי בשוק המעו"ף תוך מעקב שוטף וצמוד על סיכון התיק מול הבטחונות.

נתונים (חשבונאיים) אודות היקפי הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, של הבנק והחברות המאוחדות שלו

31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	
במיליוני שקלים חדשים		
1,749	1,806	נגזרים מגדרים
33,245	32,021	נגזרים ALM
171,124	205,695	נגזרים אחרים
2,492	4,355	חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
208,610	243,877	סך-הכל

היבטים חשבונאיים. המדיניות החשבונאית לגבי מדידת ערכם של המכשירים הפיננסיים הנגזרים והתוצאות הנובעות מהם, סוגי העסקאות והמכשירים הפיננסיים הנגזרים, בהתאם להוראת המפקח על הבנקים, מפורטת בביאורים 1 ד' 6 ו-28 לזוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017 (עמ' 117-118 ועמ' 195-201).

על פי הנחיות המפקח על הבנקים כאמור, הוגדרו רוב העסקאות שמבצע הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים במסגרת ניהול סיכונים השוק הנובעים מנכסי הבסיס הפיננסיים שלו (ALM) כ"עסקאות ALM" ולא "עסקאות גידור", מאחר שלפי הנחיות אלו נדרשים קריטריונים מחמירים על מנת שעסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים יוכרו כ"עסקאות גידור".

רוב נכסי הבסיס שחשיפתם לסיכונים שוק כאמור מנוהלת על ידי עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים - אינם סחירים. ההכנסות וההוצאות הנובעות מנכסים אלה נזקפות לדוח הרווח והפסד על בסיס צבירה, בעוד שתוצאות העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שהוגדרו כ"עסקאות ALM" מחושבות לפי ה"שווי הנוגן" ואינן נזקפות לדוח רווח והפסד. לפיכך, לא מתקיימת הקבלה בין עקרונות הרישום החשבונאי של נכסי הבסיס והתוצאות הנובעות מהם, לבין העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים בגין אותם נכסי בסיס שנכללו ב"עסקאות ALM". הכנסות המימון ממכשירים פיננסיים נגזרים מפורטות בביאור 3 לזוחות הכספיים.

סיכונים אופציות. סיכונים אופציות מתייחסים לאפשרות להפסד הנובע משינויים בנכסי הבסיס והתנדודיות שלהם המשפיעים על שווין של אופציות, לרבות סטיות התקן. הבנק פעיל במגוון סוגי אופציות - אופציות רגילות ואופציות "אקזוטיות" מסוגים מסויימים וכן על מגוון נכסי בסיס (מט"ח וריביות).

דירקטוריון הבנק קבע הנחיות לפעילות המותרת באופציות, הן במונחי נפח כולל והן במונחי ירידת השווי המקסימלית בתרחישי קיצון ובתרחישים מתונים. התרחישים מתייחסים לשינויים סימולטניים בשער החליפין, במדד, בריביות ובתנדודיות (Volatility) של נכסי הבסיס. כמו כן נקבעו בנהלי חדר עסקאות מגבלות על השינויים המקסימליים בערכו של תיק האופציות, במונחים של מדדי רגישות (Greeks). ברבעון הראשון של שנת 2018 לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון.

(6) הגישה הסטנדרטית להקצאת הון לסיכונים שוק

הבנק מחשב את הקצאת ההון הנדרשת בגין החשיפה לסיכונים שוק בהתאם לגישה הסטנדרטית, כקבוע בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208. ההקצאה לסיכונים שוק כוללת:

- סיכונים ריבית ומניות הנובעים ממכשירים בתיק למסחר. סיכון הריבית מחושב על פי שיטת "התקופות לפרעון";
- סיכון שער חליפין בתאגיד הבנקאי כולו (בנטרול פוזיציה מבנית בגין אי די ניו יורק, בהתאם לאישור המפקח על הבנקים). בנוסף, עבור כל אחד מהסיכונים לעיל, יתווסף הרכיב האופציונאלי בהתאם לשיטת "דלתא פלוס" של המכשירים הכלולים.

פירוט הקצאת ההון לסיכונים השוק לפי הגישה הסטנדרטית

הקצאת הון ליום		
31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	
במיליוני שקלים חדשים		
311	428	סיכון ריבית*
53	32	סיכון שער חליפין
9	1	סיכון מניות
63	5	סיכון אופציות
437	466	סך-הכל הקבוצה הבנקאית
3,443	3,677	הקצאה במונחי נכסי סיכון

*כולל סיכון ספציפי בסך של 35 מיליון ש"ח ו-20 מיליון ש"ח במרס 2018 ובדצמבר 2017, בהתאמה.

ההקצאה לסיכונים שוק במונחי נכסי סיכון מהווה כ-2.24% מסך נכסי הסיכון ליום 31 במרס 2018, לעומת כ-2.15% ליום 31 בדצמבר 2017.

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי (טבלה 13)

אסטרטגיות ותהליכים

במסגרת מדיניות גיוון ההשקעות פועל הבנק בשני תחומים עיקריים:

- קרנות השקעה פרטיות, קרנות הון סיכון וקרן של קרנות גידור;
- השקעה ישירה בחברות שההשקעה בהן נחשבת השקעה ריאלית.

לפרטים בדבר מדיניות ההשקעות ובדבר הישויות בהן משקיע הבנק, ראו "תת מגר חברות ריאליות" בפרק "פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים" בדוח שנתי 2017 (עמ' 306-307).

נתונים לגבי השקעות במניות

31 בדצמבר	31 במרס	
2017	2017	2018
במיליוני שקלים חדשים		
השקעות במניות של חברות כלולות⁽¹⁾:		
153	147	120
מניות שאינן סחירות		
מניות בתיק הזמין למכירה:		
37	76	43
מניות סחירות		
814	865	837
מניות שאינן סחירות		
851	941	880
סך-כל המניות בתיק הזמין למכירה		
1,004	1,088	1,000
סך-כל ההשקעה במניות		

הערה:

(1) למידע נוסף, ראו ביאור 15 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017.

דרישת ההון בגין פוזיציות במניות

31 בדצמבר	31 במרס	
2017	2017	2018
במיליוני שקלים חדשים		
160	168	163
בגין השקעות בקרנות הון סיכון, בקרנות השקעה פרטיות ובקרן של קרנות גידור⁽²⁾		
59	60	56
בגין השקעה במניות אחרות⁽³⁾		
219	228	219
סך-הכל דרישת ההון בגין פוזיציות במניות⁽¹⁾		

הערות:

(1) דרישת ההון חושבה לפי 12.7% והיא אינה כוללת דרישת הון בגין השקעה במניות בתיק למסחר.

(2) השקעות אלו משוקללות במשקל סיכון 150%.

(3) השקעות אלו משוקללות במשקל סיכון 100%-250%.

סיכון נזילות ומימון

סיכון הנזילות הוא הסיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל התפתחות בלתי צפויה, ויאלץ לגייס מקורות באופן שיגרום לו הפסד מהותי. כיוון שמדובר במצב של אי וודאות, שבו סיכון הנזילות קיים תמיד, הבנק קבע מגבלות חשיפה מקסימלית לסיכון נזילות. לגילוי איכותי בדבר סיכון נזילות ומימון, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מא"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 60-62).

יחס כיסוי הנזילות

לפרטים בדבר הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221 בנושא: "יחס כיסוי הנזילות", ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 62).
בין 31 בדצמבר 2017 לבין 31 במרס 2018 עלה יחס כיסוי הנזילות מ-132% ל-133.7%.

יחס כיסוי הנזילות מתבסס על כרית נזילות גבוהה ואיכותית. כרית הנזילות מתבססת בשקלים על תיק מק"מ, אג"ח ממשלת ישראל ויתרות העו"ש והפיקדונות בבנק ישראל. במט"ח, מתבססת הכרית על T-bills, אג"ח ממשלת ארה"ב (ב-אי די בי ניו יורק על תיק MBS שמרביתו הונפק על ידי סוכנויות ממשלתיות וסמי ממשלתיות) ועל יתרת עו"ש ופיקדונות בבנק ישראל וב-FED.

פירוט מבנה כרית הנזילות

לרבעון שהסתיים ביום		הנכסים שנכללו
31.12.2017	31.03.2018	
במיליוני שקלים חדשים		
18,775	21,058	מזומן
19,537	18,240	אג"ח מדינת ישראל/מק"מ
3,986	4,479	אגח מדינות בחול
242	353	אגח ריביוניות
902	1,027	אגח משכנתאות שהונפקו על ידי תאגיד ציבורי
871	885	אג"ח תאגידים AA
98	89	אג"ח תאגידים A
44,410	46,131	סך-הכל

חישוב יחס כיסוי הנזילות הקבוצתי מתבסס על חישוב עצמאי של כל אחת מחברות הקבוצה. הנהלת הבנק הנדירה לכל חברה בקבוצה יעד יחס כיסוי נזילות מינימאלי. העברת נזילות מחברת אי די בי ניו יורק לחברת האם מוגבלים על ידי רגולציה מקומית. ההכרה בעודפי הנזילות של USDC (מעל 100%) במודל הקבוצתי מוגבלות בהתאם. עודפי הנזילות של בנק מרכנתיל דיסקונט, הפועל באותו תחום שיפוט כמו הבנק, נכללים במודל הקבוצתי. מרבית עודפי הנזילות של הקבוצה מקורם בעודפי הנזילות של הבנק.

התפלגות יחס כיסוי הנזילות לפי ישויות משפטיות בקבוצה (ממוצע לרבעון)

לתקופה שהסתיימה ביום		
31.12.2017	31.03.2018	
באחוזים		
126.7%	135.1%	קבוצת דיסקונט
143.7%	153.2%	הבנק
121.1%	119.1%	א די בי ניו יורק
139.6%	152.1%	בנק מרכנתיל דיסקונט
126.7%	135.1%	סך-הכל

ריכוז עודפי הנזילות בבנק מאפשר גמישות גבוהה בניהול הנזילות הקבוצתית. בצד הציפיה לניהול עצמאי של סיכון הנזילות על ידי חברות הבת, יכולה הנהלת הקבוצה להעביר נזילות בין חברות הקבוצה.

יחס כיסוי הנזילות במטבעות העיקריים. הבנק מודד גם את יחס כיסוי הנזילות במטבעות העיקריים. ליום 31 במרס 2018 עמד יחס הכיסוי במטבע שקל על 133.3% לעומת 124.1% ביום 31 בדצמבר 2017. הגורמים העיקריים שהביאו לעליה ביחס היו: גידול בפיקדונות הציבור שקוזז חלקית מגידול בתיק האשראי.

בסך מטבעות החוץ עמד יחס כיסוי הנזילות ביום 31 במרס 2018 על 135.1% לעומת 170.1% ביום 31 בדצמבר 2017. הגורמים העיקריים שהביאו לירידה ביחס היו העברת נזילות בפעילות עסקאות החלף (סוואפים) בין דולר, שקל ואירו. מנגד, גידול בפיקדונות הציבור קיזז חלק מהירידה.

במטבע דולר עמד יחס כיסוי הנזילות ביום 31 במרס 2018 על 108.3% לעומת 164.8% ביום 31 בדצמבר 2017. הגורמים העיקריים שהביאו לירידה ביחס היו: העברת נזילות בפעילות עסקאות החלף (סוואפים) בין דולר, שקל ואירו. מנגד, גידול בפיקדונות הציבור קיזז חלק מהירידה.

במטבע אירו עמד יחס כיסוי הנזילות ביום 31 במרס 2018 על 144.7% לעומת 195.8% ביום 31 בדצמבר 2017. הגורמים העיקריים שהביאו לירידה ביחס היו: העברת נזילות בפעילות עסקאות החלף (סוואפים), בעיקר מאירו לדולר ושקל.

לקבוצת דיסקונט עודפי מקורות במט"ח על פני שימושים, בעיקר בדולר ובאירו. בהתאם, הבנק פועל בנוסף על נכסי כרית הנזילות ואשראי, להשקיע את עודפי הנזילות באמצעות פקדונות בבנקים ובשוק הסוואפ הבינבנקאי. פעילות זו מאפשרת לבנק לזווסת בין שיקולי המילות לבין שיקולי התשואה בשימוש בעודפים אלו.

יחס כיסוי הנזילות – טבלה 16

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום			
31.12.2017		31.03.2018	
במיליוני שקלים חדשים			
סך ערך משוקלל (תמוצע)	סך ערך לא משוקלל (תמוצע)	סך ערך משוקלל (תמוצע)	סך ערך לא משוקלל (תמוצע)
סך הכל נכסים באיכות גבוהה			
44,410		46,131	
סך הכל נכסים באיכות גבוהה (HQLA)			
תזרימי מזומנים יוצאים			
פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:			
7,019	113,766	6,949	112,419
פיקדונות יציבים			
1,678	34,255	1,707	34,806
פיקדונות פחות יציבים			
4,166	40,311	4,105	39,749
פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראה ניהול בנקאי תקין (221))			
1,176	39,200	1,137	37,864
מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:			
38,134	60,841	37,863	61,418
פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)			
(1)–	5	(1)–	15
ופיקדונות ברשות של תאגידים בנקאיים קואופרטיבים			
38,047	58,031	37,768	58,596
פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)			
84	2,804	89	2,807
חובות לא מובטחים			
22		11	
מימון סיטונאי מובטח			
13,910	64,284	14,882	63,719
דרישות נזילות נוספות, מזה:			
6,525	6,647	7,501	7,782
תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות			
–	–	–	–
תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב			
7,386	57,637	7,382	55,938
קווי אשראי ונזילות			
639	16,949	653	18,408
מחויבויות מימון חוזיות אחרות			
76	2,597	73	2,661
מחויבויות מימון מותנות אחרות			
59,800	60,431	60,431	60,431
סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים			
תזרים מזומנים נכנסים			
1,578	1,578	1,787	1,787
הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)			
16,792	21,601	16,957	20,466
תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן			
6,372	7,372	7,553	8,635
תזרימי מזומנים נכנסים אחרים			
24,742	30,550	26,297	30,888
סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים			
סך ערך מתואם			
44,410	46,131	46,131	46,131
סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)			
35,058	34,133	34,133	34,133
סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו			
126.7%		135.1%	
יחס כיסוי נזילות (%)			
הערה:			
(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.			

סיכון מימון

סיכון מימון הוא הסיכון לבניית מבנה מקורות לא מספיק יציב בטווח הארוך באופן שאינו משרת את השימושים המתוכננים. ניהול הסיכון הינו באמצעות קביעת אסטרטגיית מימון שנתית שאחד מאבני הבניין שלה הוא קביעת יעדים ארוכי טווח, בראיה של מס' שנים, לרבות תוך קביעה של יעדים ביחס להרכב המקורות בטווח הארוך בראיית הבנק, כל אחת מחברות הבת וכן בראיה קבוצתית. לפירוט ראה לעיל.

סיכון מימון – נכסים זמינים ולא מוגבלים

הבנק משעבד נכסים מתוך כרית הנזילות למספר צרכים, בדגש על שימוש כבטחונות לפעילות פיננסית מול גופים כגון הבורסה, משרד האוצר וכדומה. ככלל נגרעים כל הנכסים הנזילים המשועבדים מכרית הנזילות במסגרת המדידה היומית, למעט נכסים אשר שועבדו במסגרת הבטחת יכולת מימוש נזילות אשר לא מומשה בפועל. אלו נגרעים רק כנגד ניצול. בצד הביטחונות אותם מקבל הבנק, אין הכרה של נכסים אלו בכרית הנזילות של הבנק.

31.12.2017	31.03.2018	
במיליוני שקלים חדשים		
58,962	63,756	סך הנכסים ליום
5,625	5,734	חובת הנזילות
5,840	7,022	מתוכם שועבדו
886	423	מתוכם ניתנו כביטחונות
46,611	50,576	סך הנכסים הזמינים

סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי הוא הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הסיכון התפעולי שלוב בכל קווי העסקים, המוצרים, המערכות ותהליכי העבודה המבוצעים בבנק. לפיכך, קיימת חשיבות למודעות ולניהול הסיכון התפעולי בכל רמות התפקיד.

לפרטים נוספים בדבר סיכונים תפעוליים, ובכלל זה אודות סיכוני מעילות והונאות ואודות המשכיות עסקית, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 65-69).

סיכונים אחרים

הוראה בנושא "פיקוח על שלוחות בחו"ל"

ביום 2 במאי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא פיקוח על שלוחות בחו"ל, במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בנושא (הוראה מס' 306).

תחילת ההוראה מיום 1 בינואר 2019.

לפרטים נוספים, ראו במסמך "דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל וגילוי נוסף על הסיכונים" שפורסם במסגרת דוח שנתי 2017.

סיכוני אבטחת מידע והגנת הסייבר

איומים במרחב הסייבר

ברבעון הראשון של שנת 2018 לא היו תקרית קיברנטית אחת או יותר שהשפיעו מהותית על המוצרים או השירותים של הבנק או של הקבוצה, על קשריהם עם לקוחות או על התנאים התחרותיים.

לפרטים נוספים בדבר סיכוני אבטחת מידע והגנת הסייבר, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 71-72).

סיכוני ציות

איסור הלבנת הון ומימון טרור

פעילות קבוצת דיסקונט מול בנקים הפועלים ברשות הפלשתינאית. במהלך שנת 2017 התקיימו מגעים שונים בין הבנק לבין משרד האוצר, משרד המשפטים והפיקוח על הבנקים במטרה לגבש כלים לגידור הסיכון הכרוך במתן שירותים לבנקים הפלשתינאים, על ידי מתן כתב התחייבות בגין אי העמדה לדין פלילי ועל ידי מתן כתב שיפוי בגין תביעות כספיות.

לאחרונה התקבלו בבנק ובמרכנתיל טיוטות סופיות של כתב השיפוי וכתב החסינות. נוסחים אלה נדונו בדירקטוריון הבנק ובדירקטוריון מרכנתיל, ולאחר מספר דיונים אושרו הנוסחים.

בשלב ראשון התקבל כתב שיפוי חתום בידי החשב הכללי באוצר. ביום 15 במאי 2018 התקבל כתב חסינות חתום. בכתב החסינות התחייבה מדינת ישראל, כי לא יוגש כתב אישום כנגד הבנק, בנק מרכנתיל דיסקונט, נושאי המשרה בהם ועובדיהם, בגין עבירות מסוימות בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור, זאת בקשר עם מתן שירותים לבנקים הפלשתינאים בתקופה החל מיום 28 במרס 2016 ועד ליום 31 במאי 2019 ("תקופת החסינות והשיפוי"). בכתב השיפוי התחייבה מדינת ישראל לשפות את הבנק ואת בנק מרכנתיל דיסקונט בסכום של עד 1.5 מיליארד ש"ח בגין הוצאות (חבות לפי פסק דין חלוט והוצאות משפט) בהן יישאו הבנקים בקשר עם ניהול הליכים אזרחיים או הליכים פליליים (שלא הסתיימו בהרשעה), אשר יינקטו כנגד הבנקים, נושאי משרה בהם או עובדיהם, בקשר עם מתן שירותים לבנקים הפלשתינאים בתקופת החסינות והשיפוי.

התחייבות המדינה לחסינות ושיפוי כאמור, כפופה לסייגים ולתנאים בהם הבנקים נדרשים לעמוד, אשר נקבעו בכתבי החסינות והשיפוי. **עתירה לבג"צ.** ביום 14 בדצמבר 2016 הוגשה בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, עתירה להורות לשר האוצר ומנכ"ל משרדו לנמק מדוע לא ימנעו ממתן התחייבות לשיפוי הבנק ובנק נוסף המופיע כמשיב (להלן: "הבנקים המשיבים"), ו/או ממתן התחייבות להגן עליהם במידה והבנקים המשיבים יתבעו או יועמדו לדין בגין מימון טרור, כל זאת, עקב קשריהם העסקיים עם בנקים ברשות הפלשתינאית. כמו כן מבוקש להורות על ביטול התחייבויות או כתבי שיפוי ככל שאלו ניתנו לבנקים.

בהמשך להצעת בית המשפט העליון לעותרים, כי ימחקו עתירתם שכן טרם בשלה העת לדון בה, תוך שמירה על מלוא טענותיהם, העותרים הגישו בקשה לדון בעתירתם. דיון בעתירה נקבע ליום 4 ביולי 2018.

פעילות תאגידיים בנקאיים מול נותני שירותים פיננסיים מוסדרים ורכזי הצעה. ביום 15 באפריל 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב לתאגידיים הבנקאיים הקובע הנחיות שיאפשרו לתאגידיים הבנקאיים לתת שירות ולנהל את סיכוניהם בפעילותם עם הגופים הפיננסיים המוסדרים ורכזי הצעה. לפי המכתב נדרש התאגיד הבנקאי, בין היתר, להעביר אל הפיקוח על הבנקים, תוך 90 יום, את המדיניות שקבע ואישר בעניין זה וכן את פרוטוקול הדיון בדירקטוריון.

לפרטים נוספים בדבר סיכונים אחרים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (ובכלל זה סיכוני טכנולוגית המידע - עמ' 69-71; סיכונים סביבתיים - עמ' 72, סיכונים משפטיים - עמ' 73-74, סיכון הוגנות והגינות (Conduct Risk) - עמ' 77, חשיפה לסיכונים חוצי גבולות בפעילות לקוחות תושבי חוץ - עמ' 77-80, סיכון אסטרטגי - עמ' 80, סיכון מוניטין - עמ' 81).

אבי לוי, סמנכ"ל בכיר
מנהל הסיכונים הראשי

לילך אשר-טופילסקי
המנהלת הכללית

ד"ר יוסי בכר
יו"ר הדירקטוריון

נספח: מילון מונחים

הערכת נאותות ואפקטיביות ניהול הסיכון (אפקטיביות הבקורות).	איכות ניהול
אמצעי / מחוון שנועד להציג את מצב החשיפה ביחס לסיכון.	אינדיקטור (Key Risk Indicator)
אירוע בו התממש סיכון, בין אם נגרם נזק לבנק ובין אם לאו.	אירוע כשל
אשראי מאזני וחוזן מאזני לפני הפחתת סיכון אשראי (CRM), לפני המרה לאשראי (CCF) ולפני הפרשות להפסדי אשראי.	אשראי ברוטו
כולל: מסגרות מחייבות בלתי מנוצלות, ערבויות, אשראים דוקומנטריים ונגזרים. מסגרות מחייבות – כל מצג שניתן ע"י התאגיד ללקוחו למתן אשראי (מאזני ו/או חוץ מאזני) בין בכתב, בין בע"פ ובין בדרך של התנהגות ואשר ניתן לצפות כי לקוח סביר יסתמך על המצג ככזה המחייב את הבנק.	אשראי חוץ מאזני
אשראי (לציבור, ממשלות) ואג"ח.	אשראי מאזני
נכסים שונים (סחירים ושאינם סחירים) המיועדים להבטחת החזר חובות הלקוח, כאשר אינו עומד בהחזרים השוטפים והמוסכמים בינו לבין הבנק.	בטוחות / ביטחונות
מקזזי סיכון המותרים עפ"י הוראות באזל II (בעיקר: ביטחונות זילים משועבדים כנדרש). לפי הוראות אלה הבנק יכול, בעת חישוב דרישות ההון, להפחית את חשיפת האשראי שלו כלפי הצד הנגדי, ובכך להביא בחשבון את השפעת הביטחון.	הפחתת סיכון אשראי (CRM – Credit Risk) (Mitigation)
עתודה שיוצר הבנק לכיסוי הפסדים צפויים בגין חבויות לקוחותיו. לפי הנחיות בנק ישראל יש לבצע הפרשות פרטניות וקבוצתיות. הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני – הפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני וזוהו כפגומים. הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי – הפרשה בגין קבוצות גדולות של חובות (תקינים ולא תקינים) לרבות הפרשות להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור הנמדדות בשיטת "עומק הפיגור".	הפרשות להפסדי אשראי
חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגין נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה. אם חולשות אלה לא יטופלו, התוצאה עלולה להיות הרעה בסיכויים לפירעון האשראי או במעמדו של התאגיד הבנקאי כנושה.	חוב בהשגחה מיוחדת
חוב שמוגן באופן בלתי מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס של הביטחונות ושל יכולת ההחזר של החייב, ולפיכך קיימת אפשרות ברורה שהבנק יספוג הפסד מסוים אם הליקויים לא יתוקנו. נדרש שתהיה חולשה מוגדרת היטב אשר מסכנת את מימוש החוב.	חוב נחות
חוב שהבנק צופה כי לא יוכל לגבות את הסכומים המגיעים לו ובמועד שנקבע על פי הסכם החוב.	חוב פגום
היחס בין מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לסך תזרים המזומנים היוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים.	יחס כיסוי הנזילות (LCR)
מטרה עסקית המוגדרת במונחים כמותיים או איכותניים, ובכפוף למגבלות התיאבון לסיכון.	יעד עסקי
יתרת חוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות או עלויות נדחות שנזקפו לחוב וטרם הופחתו בניכוי כל חוב שנמחק חשבונאית. ריבית שלא הוכרה, או הוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה, לא תיכלל ביתרת החוב הרשומה.	יתרת חוב רשומה
מבחן הקיצון שמפרסם הפיקוח על הבנקים, המבוסס על תרחיש אחיד לכלל המערכת הבנקאית ועל פרמטרים מקרו כלכליים שגיבש הרגולטור.	מבחן קיצון מקרו כלכלי אחיד
שיטה שבאמצעותה אומדים את השפעתו של שינוי בגורם סיכון יחיד (Single Factor), או במספר גורמי סיכון, על מצבו הפיננסי של התאגיד הבנקאי (לדוגמה, בסיכוי שוק – ירידה חדה בשיעור הריבית, בסיכויי אשראי – ירידה חדה במחירי הדיור).	מבחני רגישות
היגד הנקבע על ידי הבנק, המהווה גבול לפעילות במסגרת התיאבון לסיכון.	מגבלה (פנימית)
תוכנית מפורטת של תחזית יחסי ההון לשנים הקרובות, הכוללת את ההנחות ששימשו לתחזית, תיאור השפעות הצפויות על שכבות ההון ויחסי ההון, ניתוחי רגישות לסיכונים העיקריים, ועמידה של הבנק ביעדי ההון. מתווה ההון מהווה בסיס לקביעת המלצה להנהלה ולדירקטוריון בדבר יעדי הון של תוכנית העבודה, ובכלל זה הכרית ההונית, תקציב נכסי הסיכון, הנפקות הון וחלוקת דיבידנד.	מתווה הון

נספח: מילון מונחים (המשך)

עסקאות בנגזרים אשר אינן נסחרות בבורסה רשמית, והבנק הינו צד לעסקה.	נגזרים מעבר לדלפק (Over The Counter - OTC)
מעקב אחר השינויים בנכסי הסיכון ובסיס ההון של הקבוצה והערכת העמידה ביעדי ההון שנקבעו על ידי הדירקטוריון.	ניטור יחסי ההון
נועד להצביע על החשיפה לסיכון כאשר היא מגיעה לרמה מסוימת לפני המגבלה.	סף התרעה
הערכת הסיכון המצרפי הגלום בחשיפות ובפעילות של הבנק.	פרופיל סיכון
משקף את טעמי הסיכון של התאגיד, ועקבי עם האסטרטגיה העסקית, תכנון ההון, תכנון הנזילות ומקורות המימון של התאגיד. התיאבון לסיכון כולל מגבלות כמותיות ויעדים איכותיים המתווים את קביעת המדיניות העסקית הקבוצתית בתחומי הסיכון השונים, ומהווה כלי מרכזי של הדירקטוריון לפיקוח ובקרה על פרופיל הסיכון של התאגיד.	תיאבון לסיכון (Risk Appetite)
ניירות ערך אשר לא סווגו כאגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר.	תיק זמין למכירה
מורכב מפוזיציות במכשירים פיננסיים המוחזקות עם כוונת מסחר, לצורך מכירה חוזרת בטווח זמן קצר, ו/או מתוך כוונה להרוויח משינויי מחירים ממשיים או צפויים בטווח קצר או ללכוד רווחי ארביטראז'. כדי שמכשיר פיננסי יחשב כחלק מהתיק למסחר עליו להיות חופשי מאמנה כלשהי המגבילה את סחירותו או שקיימת אפשרות לגדרו באופן מלא.	תיק למסחר
ניירות ערך אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקם לטווח ארוך/ עד למועד הפדיון. התיק מוצג לפי שיעור התשואה לפדיון, הגלום בו מיום קנייתו.	תיק לפדיון
שיטה לניהול סיכונים המשמשת להערכת השפעותיו הפוטנציאליות של אירוע ספציפי ו/או שינוי במערך משתנים פיננסיים על מצבו הכספי של תאגיד בנקאי. באופן מסורתי, הדגש בתרחישי קיצון הוא על אירועים חריגים אך מתקבלים על הדעת.	תרחישי קיצון (Stress Tests)
המרה של פריטים חוץ מאזניים לשווה ערך לאשראי – לפי הגישה הסטנדרטית של באזל II, פריטים חוץ מאזניים מומרים לשווה ערך חשיפות אשראי באמצעות שימוש במקדמי המרה לאשראי.	Credit Conversion - CCF Factors
נספח להסכם ISDA המסדיר את נושא הבטוחות בגין עסקאות בנגזרים מול הצד הנגדי. בנספח זה נקבע סכום סף המשקף את החשיפה המרבית לה מוכן כל אחד מהצדדים הנגדיים להיחשף, ללא בטוחות.	Credit Support Annex - CSA
הסכם בינלאומי המאפשר קיזוז של התחייבות ודרישות הדדיות שמקורן בעסקאות בנגזרים מעבר לדלפק, במקרה של חדלות פירעון צד נגדי.	International Swaps - ISDA and Derivatives Association
במטרה להפחית את העלמות המס על ידי משלמי מסים אמריקאים, בשנת 2010 חוקק בארה"ב ה-Foreign Account Tax Compliance Act (לעיל ולהלן "FATCA"). מכח ה-FATCA חויבו גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב לזהות ולדווח לרשויות המס בארה"ב על כל מי שהינו אזרח ארה"ב או תושב ארה"ב המחזיק אצלם חשבון פיננסי. הרגולציה נכנסה לתוקף ביום 1 ביולי 2014. יישום הרגולציה מבוצע במדינות רבות, לרבות ישראל, במסגרת הסכם בין מדינות שנחתם בין ישראל וארה"ב.	Foreign Account - FATCA Tax Compliance Act